

KDO RAD BERE?

PODROČJE
(slovenščina)

VRSTA NALOGE
(raziskovalna naloga)

UČENCI: Taai Hasanović, Teodor Kezmić, Lovro Evgenij Perc

RAZRED: 6

MENTORICA: Tatjana Božič Geč

Ljubljana, 2024

OSNOVNA ŠOLA MARTINA KRPA

ZAHVALA

Zahvalili bi se vsem učiteljem, knjižničarki in učencem, ki so nam pomagali pri pridobivanju podatkov za raziskovalno nalogo z reševanjem anket in s sodelovanjem v intervjuju.

Zahvala gre tudi naši mentorici Tatjani Božič Geč, ki nas je usmerjala pri raziskovanju in izdelavi raziskovalne naloge.

Zahvaljujemo se tudi učiteljici Maši Rožanc, ki je jezikovno popravila našo raziskovalno nalogo.

Taai, Teodor in Lovro

KAZALO

VSEBINA	STRAN
ZAHVALA	2
KAZALO	3
SEZNAM PRILOG	3
KAZALO PREGLEDNIC	4
KAZALO GRAFOV	5
POVZETEK	6
UVOD	7
TEORETIČNI DEL	8
EKSPERIMENTALNI ALI EMPIRIČNI DEL	10
REZULTATI	11
Analiza ankete za učence	11
Analiza ankete za učitelje	31
Intervju	36
RAZPRAVA	38
ZAKLJUČEK	40
LITERATURA	41
PRILOGE	42

SEZNAM PRILOG

PRILOGA	STRAN
Anketa za učence	43
Anketa za učitelje	46
Vprašanja za intervju	47

KAZALO PREGLEDNIC

PREGLEDNICA	VSEBINA	STRAN
1	Odgovori učenk na vprašanje: Ali rada bereš?	11
2	Odgovori učencev na vprašanje: Ali rad bereš?	11
3	Odgovori učenk na vprašanje: Kaj rada bereš?	12
4	Odgovori učencev na vprašanje: Kaj rad bereš?	12
5	Odgovori učenk na vprašanje: Kakšno prozo bereš?	13
6	Odgovori učencev na vprašanje: Kakšno prozo bereš?	13
7	Odgovori učenk na vprašanje: Kako pogosto bereš?	15
8	Odgovori učencev na vprašanje: Kako pogosto bereš?	15
9	Odgovori učenk na vprašanje: Koliko knjig prebereš?	16
10	Odgovori učencev na vprašanje: Koliko knjig prebereš?	16
11	Odgovori učenk na vprašanje: Ali sodeluješ v kateri od bralnih značk?	17
12	Odgovori učencev na vprašanje: Ali sodeluješ v kateri od bralnih značk?	17
13	Odgovori učenk na vprašanje: Če sodeluješ v bralnih značkah, katere si opravila v lanskem šolskem letu?	18
14	Odgovori učencev na vprašanje: Če sodeluješ v bralnih značkah, katere si opravil v lanskem šolskem letu?	18
15	Odgovori učenk na vprašanje: Zakaj najpogosteje bereš?	20
16	Odgovori učencev na vprašanje: Zakaj najpogosteje bereš?	20
17	Odgovori učenk na vprašanje: Kdo ti pomaga in svetuje, ko izbiraš katero knjigo boš prebrala?	22
18	Odgovori učencev na vprašanje: Kdo ti pomaga in svetuje, ko izbiraš katero knjigo boš prebral?	22
19	Odgovori učenk na vprašanje: S kom se po navadi pogovarjaš o prebrani knjigi?	24
20	Odgovori učencev na vprašanje: S kom se po navadi pogovarjaš o prebrani knjigi?	24
21	Odgovori učenk na vprašanje: Ali te starši spodbujajo k branju in s čim?	25
22	Odgovori učencev na vprašanje: Ali te starši spodbujajo k branju in s čim?	25
23	Odgovori učenk na vprašanje: Ali meniš, da te šola spodbuja k branju in s čim?	26
24	Odgovori učencev na vprašanje: Ali meniš, da te šola spodbuja k branju in s čim?	26
25	Odgovori učenk na vprašanje: Ali poznaš oz. si že prebrala naslednje knjige?	28
26	Odgovori učencev na vprašanje: Ali poznaš oz. si že prebral naslednje knjige?	28
27	Odgovori učiteljev na vprašanje: Pretežno poučujem v:	31
28	Odgovori učiteljev na vprašanje: Ali učenci radi berejo?	32
29	Odgovori učiteljev na vprašanje: Kaj najbolj vpliva na bralno navdušenost učencev ?	33
30	Odgovori učiteljev na vprašanje: Kdo raje bere; učenke ali učenci?	34

31	Odgovori učiteljev na vprašanje: Ali je razlika med bralno navdušenostjo glede na starost učencev?	35
----	--	----

KAZALO GRAFOV

GRAF	VSEBINA	STRAN
1	Odgovori učenik in učencev na vprašanje: Ali rad/a bereš?	11
2	Odgovori učenik in učencev na vprašanje: Kaj rad/a bereš?	12
3	Odgovori učenik in učencev na vprašanje: Kakšno prozo bereš?	14
4	Odgovori učenik in učencev na vprašanje: Kako pogosto bereš?	15
5	Odgovori učenik in učencev na vprašanje: Koliko knjig prebereš?	16
6	Odgovori učenik in učencev na vprašanje: Ali sodeluješ v kateri od bralnih značk?	17
7	Odgovori učenik in učencev na vprašanje: Če sodeluješ v bralnih značkah, katere si opravil/a v lanskem šolskem letu?	19
8	Odgovori učenik in učencev na vprašanje: Zakaj najpogosteje bereš?	21
9	Odgovori učenik in učencev na vprašanje: Kdo ti pomaga in svetuje, ko izbiraš katero knjigo boš prebral?	23
10	Odgovori učenik in učencev na vprašanje: S kom se po navadi pogovarjaš o prebrani knjigi?	24
11	Odgovori učenik in učencev na vprašanje: Ali te starši spodbujajo k branju in s čim?	25
12	Odgovori učenik in učencev na vprašanje: Ali meniš, da te šola spodbuja k branju in s čim?	27
13	Odgovori učiteljev na vprašanje: Pretežno poučujem v:	31
14	Odgovori učiteljev na vprašanje: Ali učenci radi berejo?	32
15	Odgovori učiteljev na vprašanje: Kaj najbolj vpliva na bralno navdušenost učencev?	33
16	Odgovori učiteljev na vprašanje: Kdo raje bere učenke ali učenci?	34
17	Odgovori učiteljev na vprašanje: Ali je razlika med bralno navdušenostjo glede na starost učencev?	35

POVZETEK

NASLOV NALOGE: KDO RAD BERE?

UČENCI: Taai Hasanović, 6.r.; Teodor Kezmić, 6.r.; Lovro Evgenij Perc, 6.r

ŠOLA: Osnovna šola Martina Krpana Ljubljana

MENTORICA: Tatjana Božič Geč - Osnovna šola Martina Krpana Ljubljana

KLJUČNE BESEDE: branje, knjige, učenci, učenke, starši, šola

POVZETEK NALOGE:

Branje je pomembna veščina, ki pripomore k osebnemu razvoju in spoznavanju sebe ter vpliva na razvoj besedišča, sposobnost komunikacije, spodbujanje domišljije in razvoj spomina. Pomembno vlogo ima pri vsakodnevnih dejavnostih in za učno uspešnost.

Raziskovali smo, kakšne so bralne navade učenk in učencev naše šole. Ugotovili smo, da več kot polovica učenk in učencev rada bere in da jih tretjina bere vsak dan ali vsaj enkrat na teden ter da mlajši raje berejo kot starejši. Med priljubljenimi zvrstmi za branje so pravljice, kriminalke oz. detektivke, knjige o živalih, fantastične in ljubezenske zgodbe ter stripi.

Zanimale so nas razlike glede na spol. Izkazalo se je, da učenke raje berejo kot učenci in da jih več opravi bralno značko. Pri izbiri knjig glede na vsebino, vzrokih za branje, času namenjenem branju pa med spoloma ni bistvenih razlik.

Pri spodbujanju bralnih navad učenk in učencev pa imajo veliko vlogo tako starši kot šola.

UVOD

Smo Taai, Lovro in Teodor. Za to raziskovalno nalogo smo se odločili, ker radi beremo in nas zanima, kakšne so bralne navade učenk in učencev naše šole.

Pa naj se najprej predstavimo:

Taai: »Jaz rad berem, ker mi je to všeč in to počnem za zabavo. Moja najljubše knjige so Kapitan Gatnik, Pasji mož in Babica barabica. Rad imam tudi knjige, ki so povezane z akcijo, komedijo, so zabavne in grozljivke.«

Lovro: »Zelo so mi všeč knjige, ki so kratke. A tudi dolge zgodbe berem. Z veseljem sem prebral Kapitana Gatnika, Pasjega moža, Dnevnik nabritega mulca in Dnevnik prijaznega mulca oz. Nejca Svetka. Že v 4. razredu sem tudi sam začel risati stripe. Na začetku sem narisal kakšen strip z junakom, ki je že obstajal. Ko pa sem začel v 5. razredu brati daljše knjige kot npr. Bajke in povesti, Navaden mulc itd., sem začel ustvarjati svoje junake in jih vključil v svoje stripe.«

Teodor: »Jaz pa rad berem, ker me to spodbuja k odpiranju vrat domišljiji. Poleg tega mi je branje zanimivo. Rad imam naslednje knjige: Pasji Mož, Kapitan Gatnik, Harry Potter, Dnevnik Nabritega mulca ...«

Cilj raziskovalne naloge je ugotoviti ali učenke in učenci naše šole sploh radi berejo, kdo raje bere, kaj radi berejo, kako pogosto berejo ali si čtivo izbirajo sami ali pa jim pri tem kdo pomaga.

Za izziv bomo ugotovili ali učenke in učenci naše šole poznajo in ali so prebrali, glede na podatke v knjižnici, najbolj brane mladinske knjige v Sloveniji.

TEORETIČNI DEL

Center Motus¹ opredeljuje branje kot pojem, ki opisuje dekodiranje zapisanih črk, ki jih pretvorimo v zvočne jezikovne znake. Pomembno je, da vadimo toliko časa, da branje postane avtomatiziran proces. Širši pojem je bralna pismenost bralca. Bralno pismen bralec je sposoben brati z razumevanjem in zna fleksibilno uporabljati različne strategije in tehnike branja glede na vrsto besedila in cilj branja. Glavne sestavine bralne pismenosti so tehnika branja, razumevanje prebranega in fleksibilnost branja.

Branje opredeljujejo kot 7 stopenjski proces. Bralec:

- z očmi zazna vizualne podatke oziroma črke;
- prepozna črke in besede;
- črke in besede razume ter poveže posamezne besede z vsebino celotnega besedila;
- prebrano poveže z znanjem ki ga je imel pred branjem;
- informacije učinkovito shrani v spomin, iz katerega jih lahko po potrebi tudi prikliče;
- uporabi pridobljenih informacij v drugih okoliščinah.

Branje so razdelili glede na cilj in vrsto besedila, ki ga beremo:

- pragmatično branje je kadar bralec bere z namenom, da pridobi novo znanje;
- literarno-estetsko branje, pa je tisto branje pri katerem je v ospredju užitek

Center Motus razvoj tehnike branja razdeli na 4 stopnje: predstavlja branje in razvoj branja:

- Predabecedna stopnja: branje temelji na ugibanju s pomočjo konteksta.
- Delno abecedna stopnja: otroci poznajo prvo in zadnjo črko besede in ugibajo celo besedo.
- Popolna abecedna stopnja: otroci preberejo vsako črko posebej in branje je bolj natančno.
- Utrjena abecedna stopnja: otroci prepoznajo skupke črk, branje je avtomatizirano.

Branje pa razdeli na 4 stopnje razvoja in interesa za branje.

- Predjezikovno obdobje (0–2 let): povezovanje slik z besedami.
- Obdobje intuitivne inteligence (2–7 let): ločevanje med literarno estetskimi in pragmatičnimi besedili.
- Obdobje konkretno logičnih in intelektualnih operacij (7–12 let): želja po neznanem.
- Obdobje abstraktne inteligence (od 12 let naprej): zanimanje za različne teme.

Ni važno kateri model bralec prevzame, pomembno je, da otrok branje usvaja postopoma in starosti primerno, ter da starši in učitelji vedo, v kateri fazi je, da mu lahko ustrezno pomagajo naprej.

Branje spodbujajo vsi in poskušajo otroku pomagati, da bo postal dober bralec, z usvojeno bralno tehniko in bralnim razumevanjem oz. da bo postal bralno pismen. Da bi to otrok dosegel, strokovnjaki poudarjajo pomen branja in dela z otrokom od otroštva dalje.

---

¹ Center Motus: Branje – kaj sploh je in kako poteka razvoj branja

Unicef (2021)² je objavil nasvete za branje z otroki, ki še niso samostojni bralci. Poudarja pomen branja z otrokom že od malega. Prednosti branja so, da branje spodbuja razvoj govora in jezika, razvoj kritičnega mišljenja in logike ter ustvarjalnosti. Prav tako otrok z branjem pridobiva komunikacijske veščine. Samo branje pa pripomore k boljšim šolskim dosežkom in spodbuja občutek varnosti in navezanosti.

Svetuje se dobra predpriprava na branje. Otroku se pokaže naslovnica in se z njim pogovori o njej. Otrok naj sam obrača strani in pripoveduje zgodbo ob slikah ter pove kakšno vsebino pričakuje. Med branjem je zaželeno, da otrok in starši berejo izmenično, da branje postane rutina, da je med branjem otroku prijetno. Če je besedišče ali vsebina prezahtevna, se le-ta prilagodi. Med branjem se besedam sledi s prstom, branje naj bo zanimivo, starši naj sproti odgovorijo na otrokova vprašanja. Po branju naj otrok opiše svoje vtise, dogodek, ki mu je bil ali ni bil najbolj všeč, postavlja se mu vprašanja, ki razvijajo logiko in kritično mišljenje.

Tudi Metropolitan (2016)³ je opisal 10 razlogov, zakaj je dobro, da se bere knjige:

1. z branjem se razvijajo govorne sposobnosti in bogati besedni zaklad,
2. branje izboljšuje pozornost in koncentracijo,
3. bralci imajo radi umetnost in so družbeno bolj kritični in dobronamerni,
4. branje spodbuja domišljijo in z njo ustvarjalnost,
5. z branjem postajamo pametnejši, saj dobimo veliko novih informacij in znanj ter razgledanost,
6. smo bolj zanimivi, saj bolje in zanimivejše komuniciramo,
7. branje zmanjšuje stres,
8. izboljšuje se spomin in se učimo novih veščin,
9. bolje spoznamo sami sebe in se lahko osebno preobrazimo,
10. z branjem se zabavamo.

Tudi Življenjski slog (2023)⁴ poudarja, da branje spodbuja otrokov intelektualni, čustveni in jezikovni razvoj, bogati domišljijo, razvija empatijo in širi besedni zaklad. Pomembno vlogo pri tem imajo otrokovi starši in drugi bližnji sorodniki, ki jih otrok opazuje in posnema. Starši, ki radi berejo, s svojim odnosom naredijo knjige privlačne za otroke. Pomembno je, da so otroci obkroženi s knjigami, ki otrokom pomagajo, da bolj spoznavajo sebe, druge in svet okoli sebe.

---

² Unicef: Branje z otrokom

³ Metropolitan: 10 razlogov, zakaj je za vas dobro, da berete knjige!

⁴ Življenjski slog: Spodbujanje branja – Zakaj je branje tako zelo pomembno?

EKSPERIMENTALNI ALI EMPIRIČNI DEL

NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE

Z raziskovalno nalogo smo hoteli odkriti, kaj učenci radi berejo, kateri spol raje bere, kdo jim pomaga pri izbiri knjig in spodbuja pri branju, kateri žanr radi berejo, kaj najpogosteje berejo in kako pogosto berejo.

HIPOTEZE

1. Učenci radi berejo.
2. Učenke raje berejo kot učenci.
3. Starejše učenke in učenci raje berejo kot mlajši.
4. Stripi so najbolj brane knjige.
5. Učenci najraje berejo knjige o športu, učenke pa kriminalke oz. detektivke.
6. Večina učenk in učencev opravi vsaj eno bralno značko.
7. Starši vplivajo na bralne navade učenk in učencev.
8. Šola spodbuja bralno kulturo pri učencih.

VZOREC

Pri anketi je sodelovalo 98 učenk in 85 učencev ter 31 učiteljev. Knjižničarka je odgovorila na vprašanja v intervjuju.

razred	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	skupaj
učenke	8	9	14	12	13	11	8	14	9	98
učenci	9	8	9	9	10	10	10	11	9	85
skupaj	17	17	23	21	23	21	18	25	18	183
triletje	1. triletje		2. triletje		3. triletje		skupaj			
število učiteljev	11		9		11		31			

METODE DELA

1. Metoda dela z literaturo: Poiskali smo podatke v literaturi, na spletu in šolski knjižnici.
2. Metoda anketiranja: Sestavili smo anketni vprašalnik z 24 vprašanji za učenke in učence in anketni vprašalnik za učitelje s 5 vprašanji. Anketa je bila anonimna.
3. Metoda intervjuja: Sestavili smo 15 vprašanj in jih zastavili šolski knjižničarki.

INSTRUMENT

Za raziskavo smo uporabili anketni vprašalnik za učence in učitelje in vprašanja za intervju.

KRAJ IN ČAS IZVEDBE

Raziskava je potekala od septembra 2023 pa do februarja 2024.

METODA OBDELAVE PODATKOV

Podatke pridobljene z anketo smo analizirali in odgovore učencev prikazali v preglednicah po razredih. Izračunali smo odstotke pri posameznih odgovorih in jih skupno prikazali v grafih. Podatke smo razložili in hipoteze potrdili ali ovrgli.

REZULTATI

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA UČENCE

Legenda:

- Št. odg.: število odgovorov

- %: odstotki

Preglednica 1: Odgovori učenk na vprašanje: Ali rada bereš?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
Da	3	38	9	100	14	100	12	100	11	85	7	64	5	63	9	64	4	44	74	76
Ne	5*	63	0	0	0	0	0	0	2	15	4	37	3	38	5	36	5	56	24	25
Skupaj	8	100	9	100	14	100	12	100	13	100	11	100	8	100	14	100	9	100	98	100

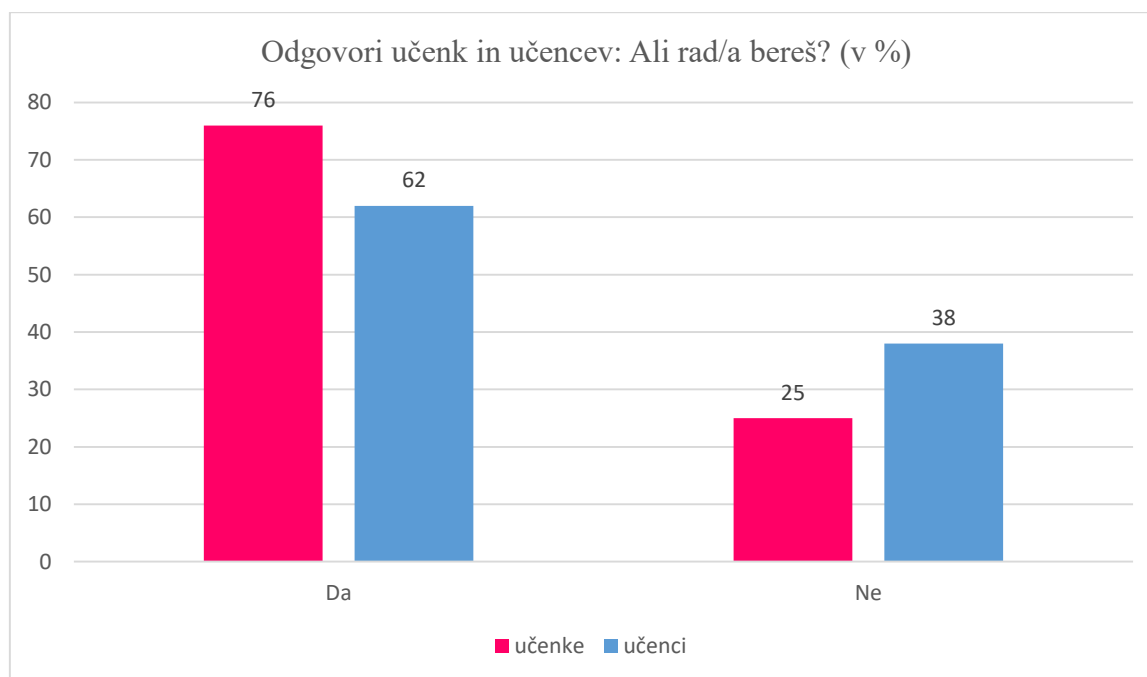
* ne zna brati (5)

Preglednica 2: Odgovori učencev na vprašanje: Ali rad bereš?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
Da	4	44	7	88	7	78	7	78	9	90	5	50	4	40	5	45	5	56	53	62
Ne	5*	56	1	12	2	22	2	22	1	10	5	50	6	60	6	55	4	44	32	38
Skupaj	9	100	8	100	9	100	9	100	10	100	10	100	10	100	11	100	9	100	85	100

* ne zna brati (5)

Graf 1: Odgovori učenk in učencev na vprašanje: Ali rad/a bereš?

Iz odgovorov učenk in učencev, prikazanih v preglednicah 1 in 2 ter grafu 1, je razvidno, da kar 76 % učenk in 62 % učencev rado bere. Vidimo, da učenke berejo raje, saj je odstotek pozitivnih odgovorov 14 % višji. Številčno je to kar 21 učenk.

Preglednica 3: Odgovori učenk na vprašanje: Kaj rada bereš?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
Poezijo	5	63	1	7	3	21	4	33	3	23	1	9	0	0	0	0	2	22	19	18
Prozo	3	38	9	60	2	14	4	33	4	31	5	45	4	50	6	43	2	22	39	38
Stripe	0	0	2	13	3	21	3	25	3	23	2	18	1	13	4	29	2	22	20	19
Revije	0	0	2	13	3	21	0	0	0	0	1	9	1	13	1	7	1	11	9	7
E knjige	0	0	1	7	2	14	1	8	3	23	2	18	0	0	1	7	2	22	12	12
Drugo	0	0	0	0	1	7	0	0	0	0	0	0	2	25	2	14	0	0	5	5
Skupaj	8	100	15	100	14	100	12	100	13	100	11	100	8	100	14	100	9	100	104	100

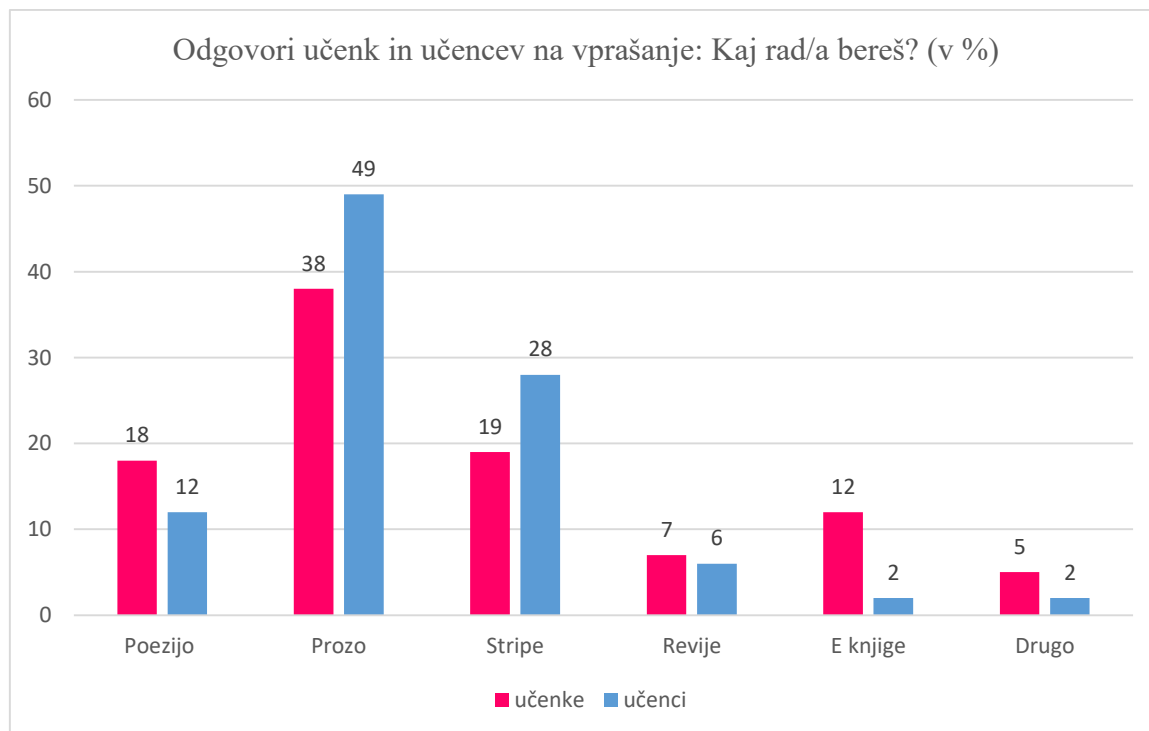
drugo: 3. razred: nič; 7. razred: nič ne berem, navadne knjige ; 8. razred: nič, strašljivke

Preglednica 4: Odgovori učencev na vprašanje: Kaj rad bereš?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
Poezijo	0	0	1	13	1	11	1	11	2	20	2	20	1	10	2	18	0	0	10	12
Prozo	9	100	5	63	5	56	5	56	2	20	4	40	3	30	4	36	5	56	42	49
Stripe	0	0	1	13	3	33	3	33	3	30	4	40	5	50	3	27	2	22	24	28
Revije	0	0	0	0	0	0	0	0	2	20	0	0	1	10	1	9	1	11	5	6
E knjige	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	0	0	0	0	1	11	2	2
Drugo	0	0	1	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	9	0	0	2	2
Skupaj	9	100	8	100	9	100	9	100	10	100	10	100	10	100	11	100	9	100	85	100

drugo: 2. razred: /; 8. razred: nič

Graf 2: Odgovori učenk in učencev na vprašanje: Kaj rad/a bereš?

Iz preglednice 3 in 4 ter grafa 2 je razvidno, da je med učenci in učenkami najbolj priljubljena proza, ki jo bere 49 % učencev in 38 % učenk. Na drugem mestu so stripi z 19 % pri učenkah in 28 % pri učencih. Učenke so naklonjene še poeziji (18 %) in e-knjigam (12 %), 12 % učencev pa poeziji.

Preglednica 5: Odgovori učenk na vprašanje: Kakšno prozo bereš? (možnih več odgovorov)

Legenda:

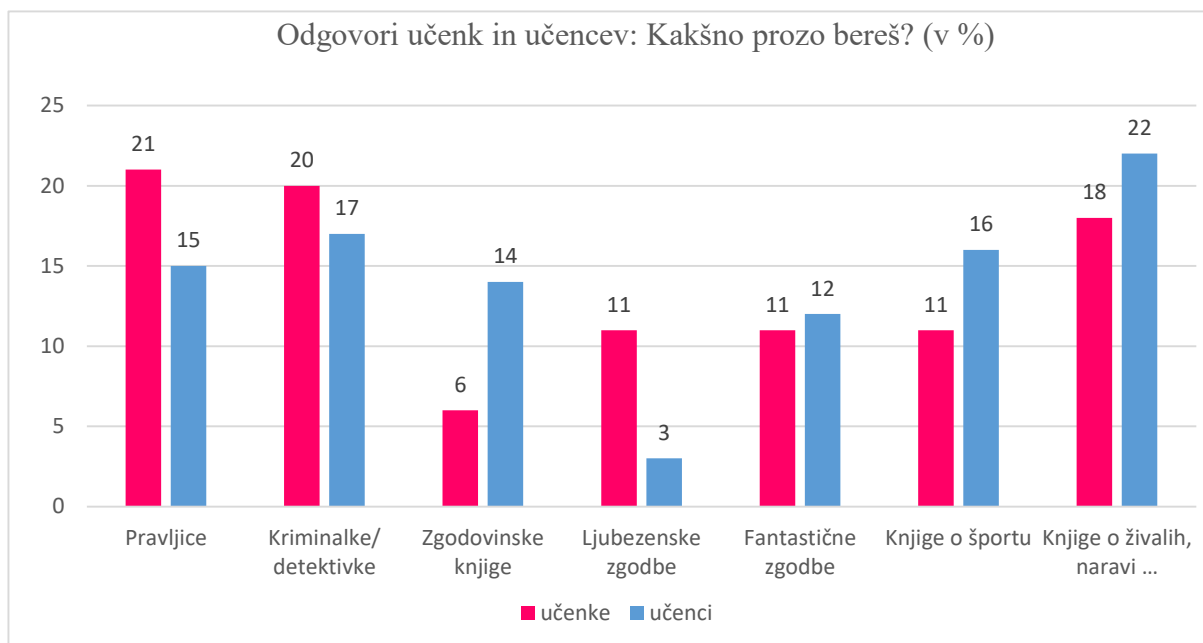
1. Pravljice
2. Kriminalke/ detektivke
3. Zgodovinske knjige
4. Ljubezenske zgodbe
5. Fantastične zgodbe
6. Knjige o športu
7. Knjige o naravi, živalih ...

razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
1.	4	50	4	44	4	15	2	17	5	31	5	26	0	0	2	14	1	11	27	21
2.	0	0	1	0	3	12	3	25	2	13	6	32	3	27	6	42	2	22	26	20
3.	0	0	1	11	4	15	0	0	0	0	0	0	2	18	0	0	1	11	8	6
4.	0	0	0	0	2	8	0	0	2	13	0	0	1	9	4	28	6	66	15	11
5.	1	13	0	0	2	8	1	8	3	19	3	16	2	18	4	28	2	22	18	11
6.	1	13	0	0	5	19	2	17	3	19	2	11	1	9	0	0	0	0	14	11
7.	2	25	3	33	6	23	4	33	3	19	3	16	2	18	0	0	0	0	23	18
Skupaj	8	100	9	100	26	100	12	100	18	100	19	100	11	100	16	100	12	100	131	100

Preglednica 6: Odgovori učencev na vprašanje: Kakšno prozo bereš? (možnih več odgovorov)

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
1.	7	78	0	0	2	14	2	22	1	7	2	13	0	0	0	0	0	0	14	15
2.	0	0	0	0	2	14	1	11	4	27	4	27	1	13	3	25	1	20	16	17
3.	0	0	0	0	1	7	2	22	1	7	2	13	2	25	3	25	2	40	13	14
4.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	1	7	0	0	1	8	0	0	3	3
5.	0	0	0	0	2	14	1	11	4	27	2	13	0	0	2	17	0	0	11	12
6.	0	0	5	63	3	21	1	11	3	20	3	20	2	25	2	17	1	20	15	16
7.	2	22	3	38	4	29	2	22	1	7	1	7	3	38	1	8	1	20	20	22
Skupaj	9	100	8	100	14	100	9	100	15	100	15	100	8	100	12	100	5	100	92	100

Graf 3: Odgovori učenk in učencev na vprašanje: Kakšno prozo bereš?

Pri vprašanju *Kaj najraje berejo?* je bila na prvem mestu proza.

Iz odgovorov učenk je razvidno, da jih 21 % najraje bere pravljice, 20 % kriminalke oz. detektivke, 18 % knjige o živalih in naravi ter 11 % ljubezenske in fantastične zgodbe ter knjige o športu. 6 % jih rado bere zgodovinske knjige.

Učenci pa največkrat posežejo po knjigah o živalih in naravi z 22 %, 17 % jih bere kriminalke oz. detektivke, 16 % knjige o športu, 15 % pravljice, 14 % zgodovinske knjige, 12 % fantastične knjige in le 3 % ljubezenske zgodbe.

Podatke najdemo v preglednici 5 in 6 ter grafu 3.

Preglednica 7: Odgovori učenk na vprašanje: Kako pogosto bereš?

Legenda:

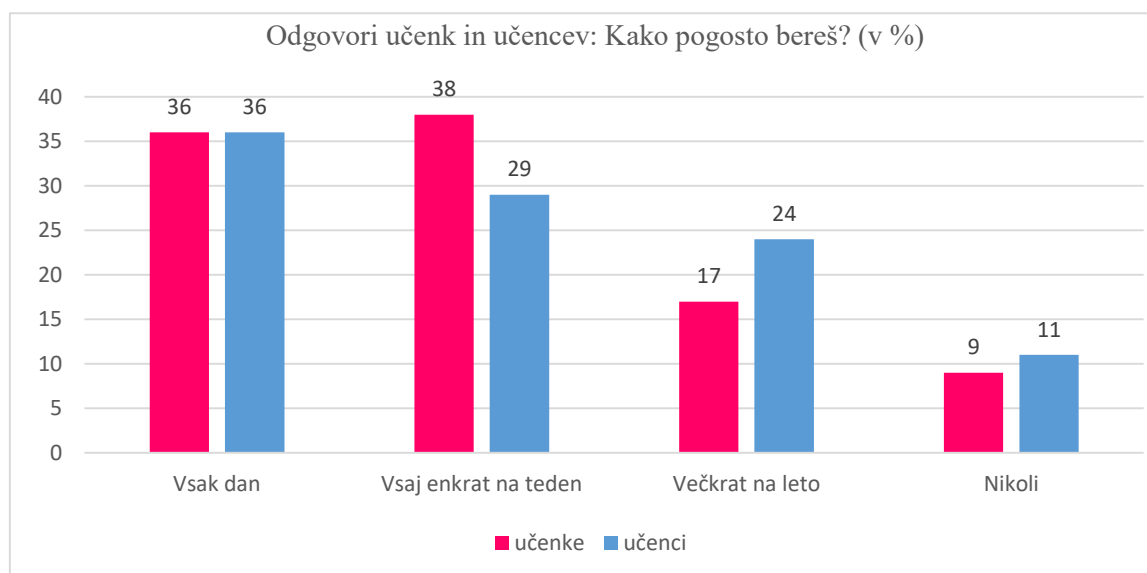
- a) Vsak dan
- b) Vsaj enkrat na teden
- c) Večkrat na leto
- d) Nikoli

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	2	25	8	89	6	43	7	58	4	31	4	36	2	25	1	7	1	11	35	36
b)	4	50	1	11	5	36	4	33	6	46	6	55	3	38	5	35	3	33	37	38
c)	0	0	0	0	1	7	1	8	3	23	1	9	1	13	8	57	2	22	17	17
d)	2	25	0	0	2	14	0	0	0	0	0	0	2	25	0	0	3	33	9	9
Skupaj	8	100	9	100	14	100	12	100	13	100	11	100	8	100	14	100	9	100	98	100

Preglednica 8: Odgovori učencev na vprašanje: Kako pogosto bereš?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	2	22	6	75	6	67	5	56	4	40	3	30	2	20	1	9	2	22	31	36
b)	5	56	2	25	1	11	2	22	3	30	5	50	2	20	3	27	2	22	25	29
c)	0	0	0	0	1	11	2	22	3	30	1	10	3	30	6	55	4	44	20	24
d)	2	22	0	0	1	11	0	0	0	0	1	10	3	30	1	9	1	11	9	11
Skupaj	9	100	8	100	9	100	9	100	10	100	10	100	10	100	11	100	9	100	85	100

Graf 4: Odgovori učenk in učencev na vprašanje: Kako pogosto bereš?

Odgovori učenk in učencev, v preglednicah 7 in 8 ter grafu 4, nam sporočajo, da 36 % učenk in učencev bere vsak dan. 38 % učenk in 29 % učencev bere enkrat na teden, 17 % učenk in 24 % učencev večkrat na leto, medtem ko 9 % učenk in 11 % učencev nikoli ne bere.

Preglednica 9: Odgovori učenk na vprašanje: Koliko knjig prebereš?

Legenda:

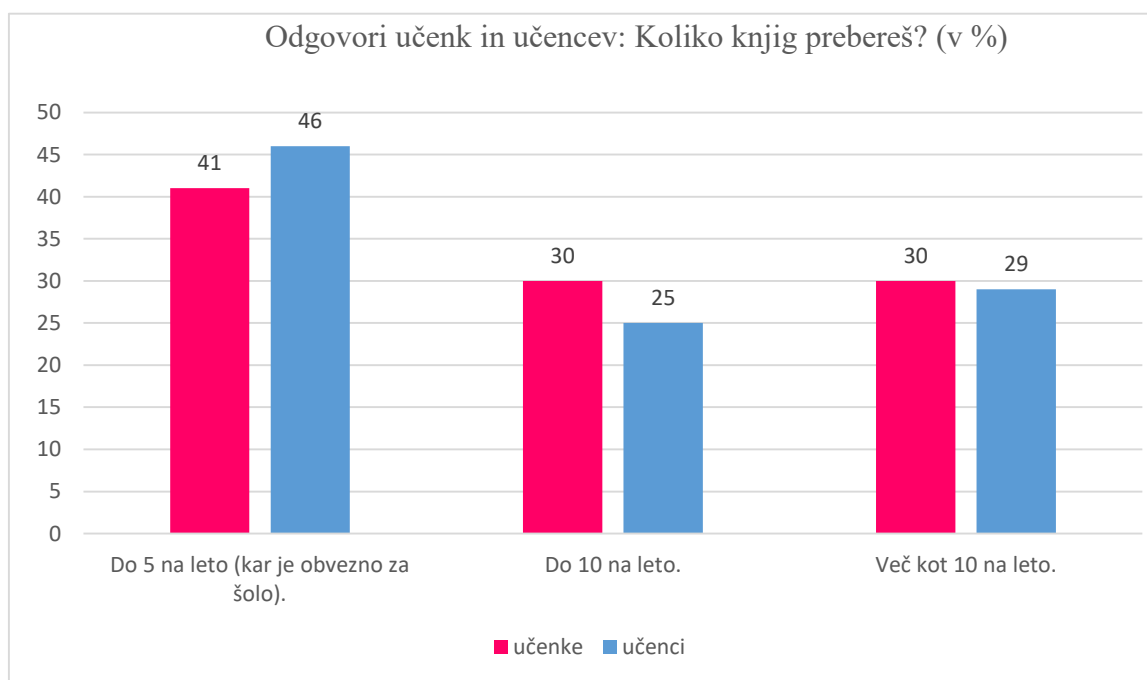
- a) Do 5 na leto (kar je obvezno za šolo)
- b) Do 10 na leto
- c) Več kot 10 na leto

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	3	38	4	44	5	36	5	42	7	45	1	9	3	38	7	50	5	56	40	41
b)	1	13	2	22	4	29	5	42	3	23	4	36	3	38	5	35	2	22	29	30
c)	4	50	3	33	5	36	2	17	3	23	6	55	2	25	2	14	2	22	29	30
Skupaj	8	100	9	100	14	100	12	100	13	100	11	100	8	100	14	100	9	100	98	100

Preglednica 10: Odgovori učencev na vprašanje: Koliko knjig prebereš?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	2	22	5	63	1	11	5	56	3	30	4	40	5	50	8	73	6	67	39	46
b)	0	0	1	13	6	67	2	22	5	50	2	20	2	20	3	27	0	0	21	25
c)	7	78	2	25	2	22	2	22	2	20	4	40	3	30	0	0	3	33	25	29
Skupaj	9	100	8	100	9	100	9	100	10	100	10	100	10	100	11	100	9	100	85	100

Graf 5: Odgovori učenk in učencev na vprašanje: Koliko knjig prebereš?

Učenci in učenke očitno večinoma berejo predvsem kar je obvezno za šolo. Tako je odgovorilo 41 % učenk in 46 % učencev. 30 % učenk in 29 % učencev prebere do 10 knjig na leto in 30 % učenk in 29 % učencev pa prebere več kot 10 knjig na leto.

Podatki so prikazani v preglednicah 9 in 19 ter grafu 5.

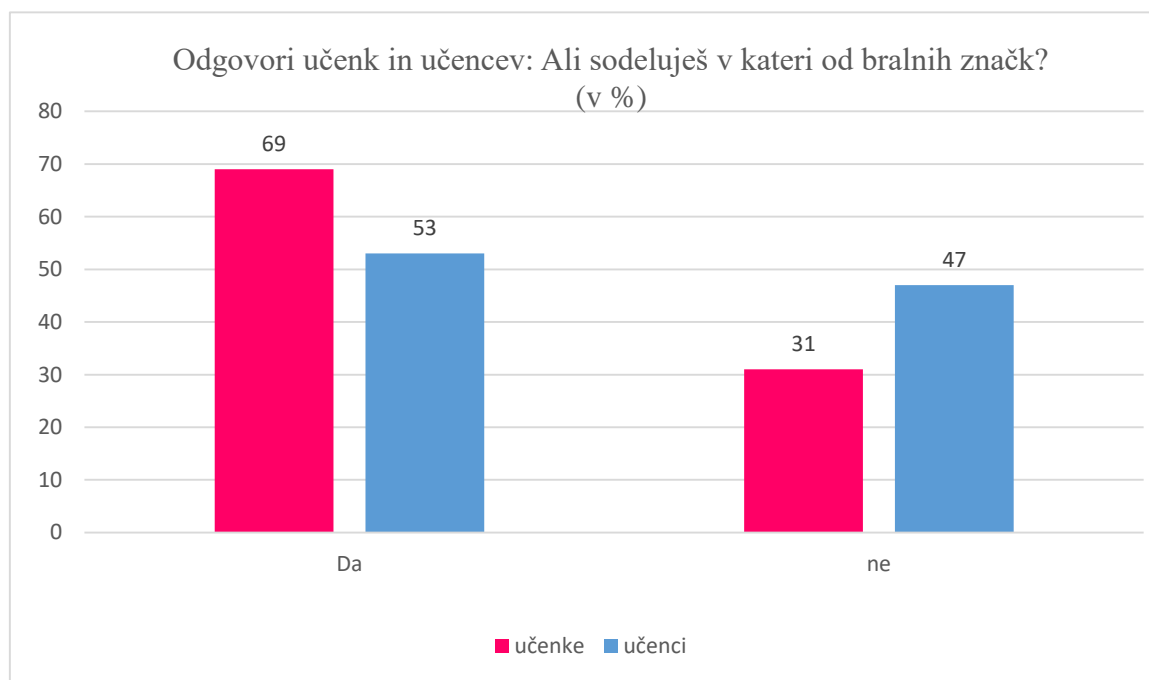
Preglednica 11: Odgovori učenk na vprašanje: Ali sodeluješ v kateri od bralnih značk?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
Da	7	88	8	89	10	71	11	91	10	77	8	73	3	38	8	57	3	33	68	69
Ne	1	13	1	11	4	29	1	9	3	23	3	27	5	63	6	43	6	67	30	31
Skupaj	8	100	9	100	14	100	12	100	13	100	11	100	8	100	14	100	9	100	98	100

Preglednica 12: Odgovori učencev na vprašanje: Ali sodeluješ v kateri od bralnih značk?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
Da	5	56	8	100	6	67	6	67	8	80	5	50	3	30	2	18	2	22	45	53
Ne	4	44	0	0	3	33	3	33	2	20	5	50	7	70	9	82	7	78	40	47
Skupaj	9	100	8	100	9	100	9	100	10	100	10	100	10	100	11	100	9	100	85	100

Graf 6: Odgovori učenk in učencev na vprašanje: Ali sodeluješ v kateri od bralnih značk?

Iz preglednice 11 in 12 ter grafa 6 je razvidno, da več kot polovica učenk in učencev sodeluje v bralni znački, saj je tako odgovorilo 69 % učenk in 53 % učencev.

Preglednica 13: Odgovori učenk na vprašanje: Če sodeluješ v bralnih značkah, katere si opravila v lanskem šolskem letu?

Legenda:

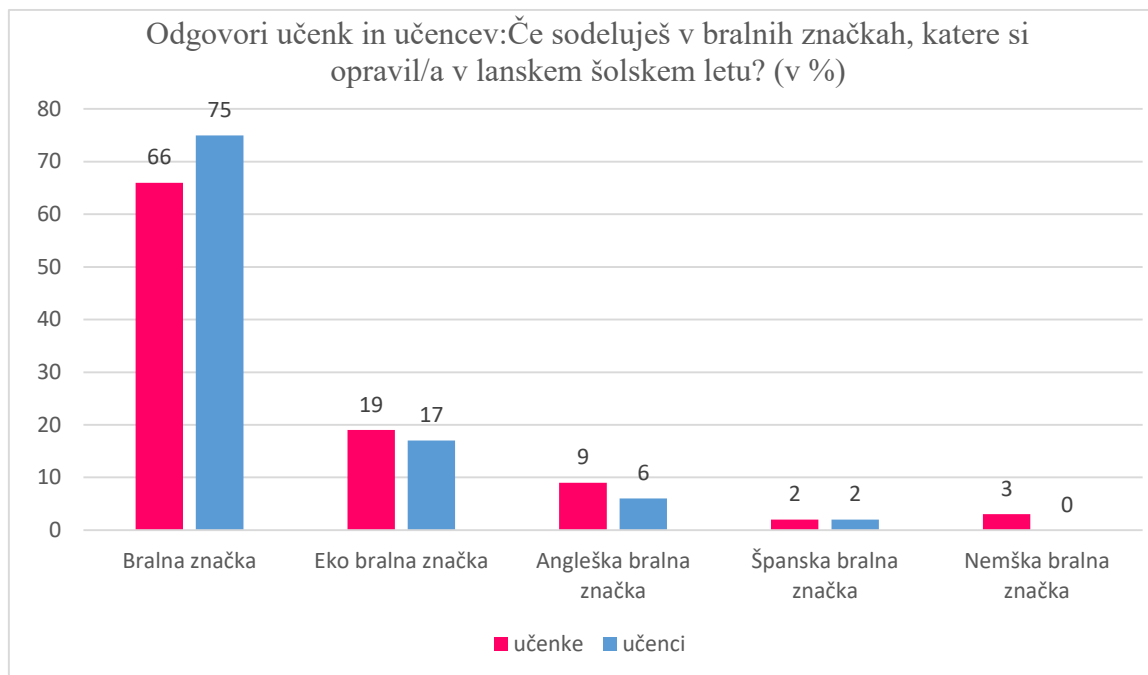
- a) Bralna značka
- b) Eko bralna značka
- c) Angleška bralna značka
- d) Nemška bralna značka
- e) Španska bralna značka

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	0	0	9	100	10	83	9	69	12	70	8	62	3	38	5	36	1	11	57	66
b)	0	0	0	0	1	8	4	31	4	23	5	38	2	25	0	0	0	0	16	19
c)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	0	0	2	25	2	14	3	33	8	9
d)	0	0	0	0	1	8	0	0	0	0	0	0	1	13	0	0	0	0	2	2
e)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	2	22	3	3
Skupaj	0	0	9	100	12	100	13	100	17	100	13	100	8	100	8	100	6	100	86	100

Preglednica 14: Odgovori učencev na vprašanje: Če sodeluješ v bralnih značkah, katere si opravil v lanskem šolskem letu?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	0	0	8	100	6	86	6	67	8		5	56	2	50	2	100	2	100	39	75
b)	0	0	0	0	1	14	3	33	1		3	33	1	25	0	0	0	0	9	17
c)	0	0	0	0	0	0	0	0	2		1	11	0	0	0	0	0	0	3	6
d)	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	1	25	0	0	0	0	1	2
e)	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	0	0	8	100	7	100	9	100	11		9	100	4	100	2	100	2	100	52	100

Graf 7: Odgovori učenk in učencev na vprašanje: Če sodeluješ v bralnih značkah, katere si opravil/a v lanskem šolskem letu?

Iz preglednice 13 in 14 ter grafa 7 je razvidno, v kakšnem deležu so učenke in učenci opravili različne bralne značke. Večina opravi redno bralno značko, ki ima zato delež 66 % pri učenkah in 75 % pri učencih, na drugem mestu je z 19 % pri učenkah in 17 % pri učencih eko bralna značka, sledi angleška bralna značka z 9 % pri učenkah in 6 % pri učencih. Posamezniki so prebrali knjige še za špansko in nemško bralno značko.

Preglednica 15: Odgovori učenk na vprašanje: Zakaj najpogosteje bereš?

Legenda:

- a) Iz radovednosti
- b) Ker si tako zapolnim prosti čas
- c) Ker mi je to v veselje/ sprostitvev
- d) Da se kaj naučim
- e) Ker moram brati za šolo
- f) Ker me starši silijo
- g) Drugo

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	1	13	3	33	2	14	0	0	2	15	2	18	2	25	2	21	2	33	16	17
b)	1	13	0	0	2	14	2	17	1	8	1	9	1	13	2	14	1	33	11	10
c)	1	13	3	33	1	7	5	42	2	15	2	18	1	13	2	29	3	0	20	21
d)	2	25	1	11	5	36	3	25	2	15	3	27	1	13	1	21	0	22	18	19
e)	3	38	2	22	3	21	2	17	4	31	2	18	2	25	4	18	2	11	24	25
f)	0	0	0	0	1	7	0	0	2	15	1	9	0	0	2	7	1	0	7	6
g)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	13	1	7	0	0	2	2
Skupaj	8	100	9	100	14	100	12	100	13	100	11	100	8	100	14	100	9	100	98	100

Drugo:

7. razred: včasih me naslov knjige prisili k branju

8. razred: da si širim besedni zaklad

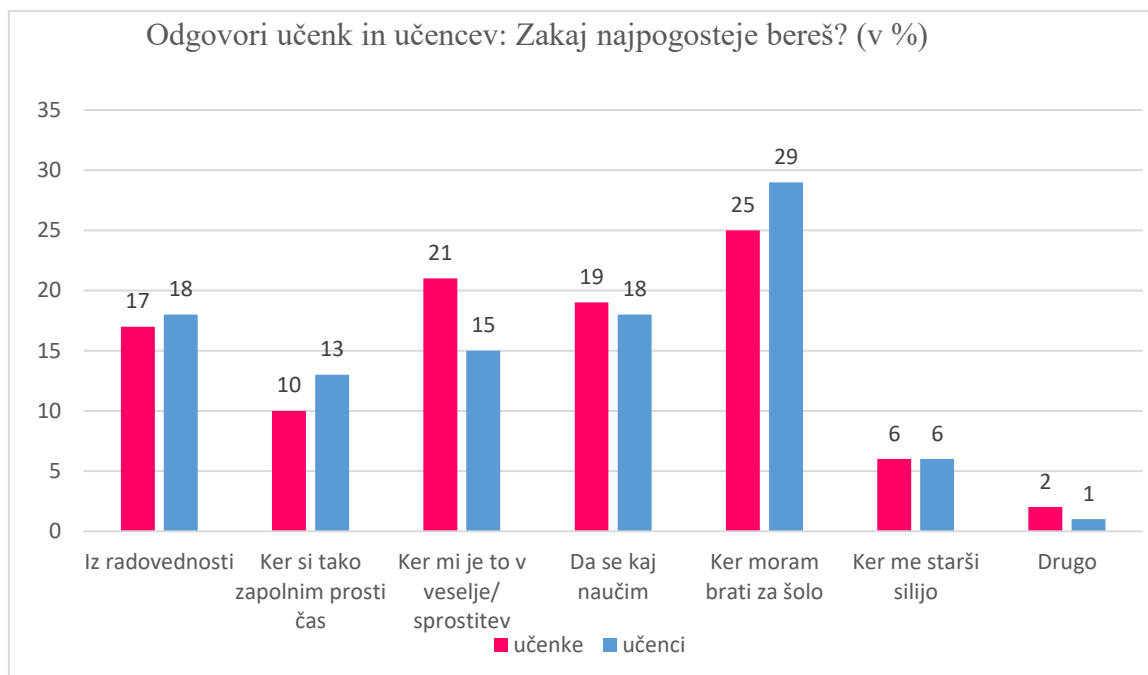
Preglednica 16: Odgovori učencev na vprašanje: Zakaj najpogosteje bereš?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	3	33	2	25	1	11	1	11	2	20	4	40	0	0	1	9	1	11	15	18
b)	2	22	0	0	2	22	2	22	1	10	1	10	0	0	1	9	2	22	11	13
c)	2	22	2	25	1	11	1	11	3	30	1	10	2	20	0	0	1	11	13	15
d)	1	11	1	13	3	33	2	22	3	30	1	10	2	20	0	0	2	22	15	18
e)	1	11	2	25	2	22	3	33	1	10	2	20	5	50	7	64	2	22	25	29
f)	0	0	1	13	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	2	18	1	11	5	6
g)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	0	0	0	0	1	1
Skupaj	9	100	8	100	9	100	9	100	10	100	10	100	10	100	11	100	9	100	85	100

Drugo:

6. razred: zaradi tega, da širim besedni zaklad (1)

Graf 8: Odgovori učenk in učencev na vprašanje: Zakaj najpogosteje bereš?

Preglednici 15 in 16 ter graf 8 nam povedo, da je najpogostejša spodbuda za branje to, da morajo brati za šolo. Tako se je opredelilo 25 % učenk in 29 % učencev. 6 % jih bere, ker jih silijo starši.

Bolj razveseljivi so naslednji podatki:

- 21 % učenk in 15 % učencev bere, ker jim je to v veselje ali sprostitvev;
- 19 % učenk in 18 % učencev bere, da se kaj naučijo;
- 17 % učenk in 18 % učencev bere iz radovednosti;
- 10 % učenk in 13 % učencev bere, ker si tako zapolnijo prosti čas.

Preglednica 17: Odgovori učenk na vprašanje: Kdo ti pomaga in svetuje, ko izbiraš katero knjigo boš prebrala?

Legenda:

- a) Knjige izberem sam/a
- b) Sošolci/ prijatelji
- c) Starši
- d) Učitelj
- e) Knjižničarji
- f) Informacije iščem po spletu
- g) Drugo: _____

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	2	25	7	78	6	43	6	50	5	38	4	36	3	38	3	21	3	33	39	40
b)	0	0	1	11	1	7	1	8	0	0	1	9	1	13	2	14	3	33	10	1
c)	4	50	0	0	2	14	4	33	2	15	2	18	1	13	4	29	0	0	19	19
d)	0	0	0	0	2	14	0	0	2	15	1	9	1	13	3	21	2	22	11	11
e)	0	0	1	11	2	14	1	8	4	31	3	27	1	13	0	0	1	11	13	13
f)	0	0	0	0	1	7	0	0	0	0	0	0	1	13	1	7	0	0	3	3
g)	2	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	0	0	3	3
Skupaj	8	100	9	100	14	100	12	100	13	100	11	100	8	100	14	100	9	100	98	100

Drugo: 1. razred: brat, babi; 8. razred: različno

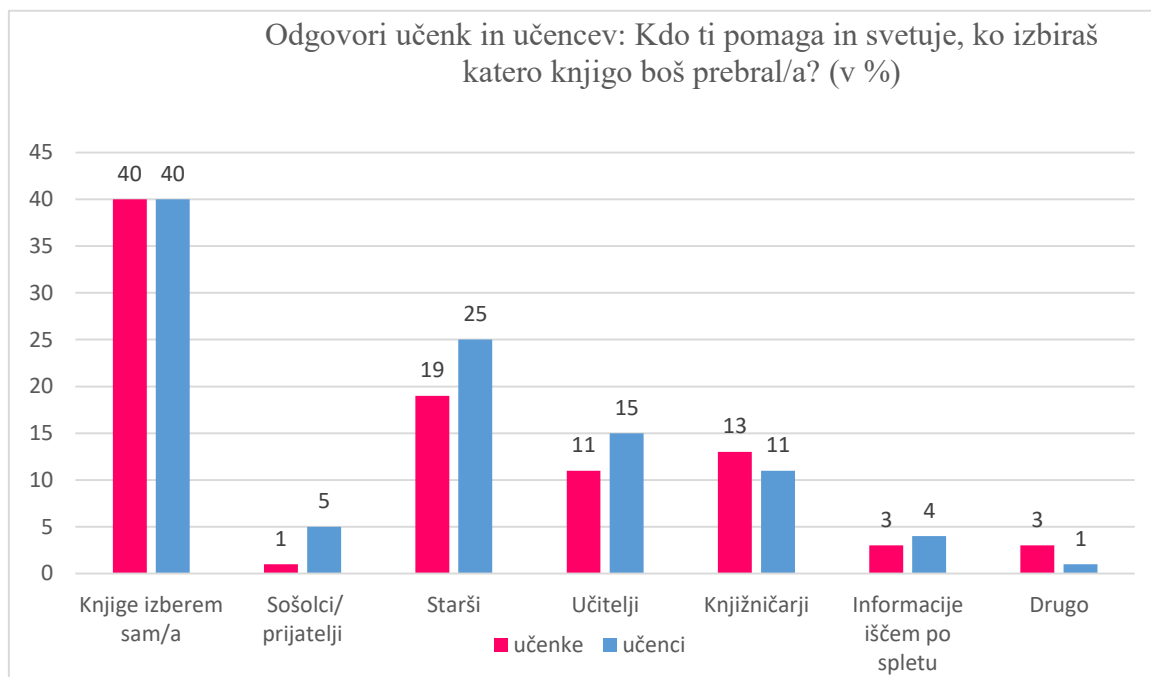
Preglednica 18: Odgovori učencev na vprašanje: Kdo ti pomaga in svetuje, ko izbiraš, katero knjigo boš prebral?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	3	33	6	75	5	56	6	67	4	40	4	40	1	10	2	18	3	33	34	40
b)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	0	0	2	18	1	11	4	5
c)	4	44	2	25	2	22	2	22	2	20	2	20	4	40	3	27	0	0	21	25
d)	1	11	0	0	0	0	0	0	0	0	2	20	5	50	3	27	2	22	13	15
e)	1	11	0	0	2	22	1	11	2	20	1	10	0	0	0	0	2	22	9	11
f)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	1	9	1	11	3	4
g)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Skupaj	9	100	8	100	9	100	9	100	10	100	10	100	10	100	11	100	9	100	85	100

Drugo:

- 5. razred: sestra

Graf 9: Odgovori učenk in učencev na vprašanje: Kdo ti pomaga in svetuje, ko izbiraš, katero knjigo boš prebral?

Odgovori učenk in učencev, prikazani v preglednicah 17 in 18 ter grafu 9 nam povedo, da 40 % učenk in učencev samih izbira kaj bodo brali, 19 % učenkam in 25 % učencem svetujejo starši, 11 % učenk in 15 % učencem pa učitelji. Tudi knjižničarji pomagajo učencem pri svetovanju, in sicer dobri desetini tj. 13 % učenk in 11 % učencem. Nekateri posamezniki pa podatke iščejo po spletu.

Preglednica 19: Odgovori učenk na vprašanje: S kom se po navadi pogovarjaš o prebrani knjigi?

Legenda:

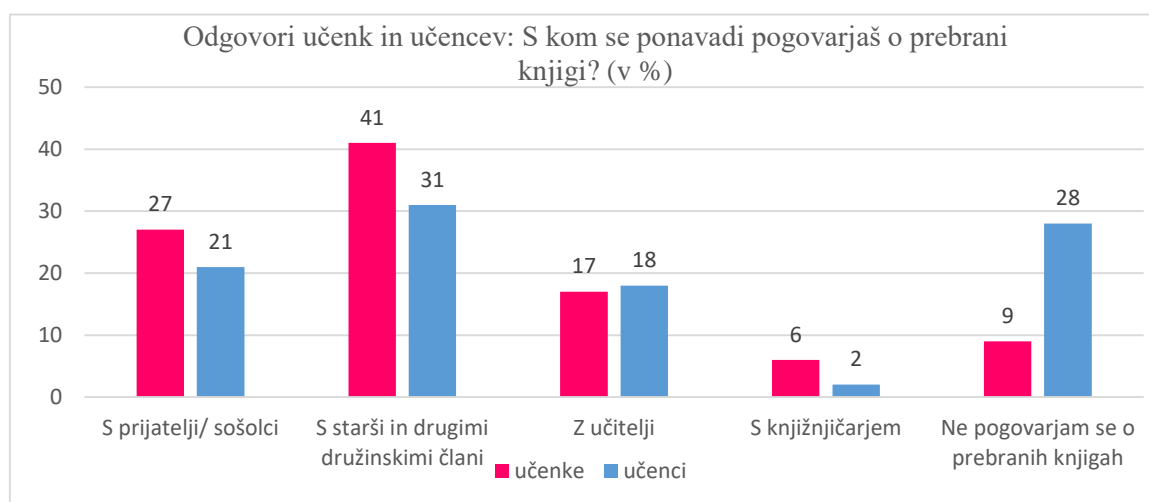
- a) S prijatelji/ sošolci
- b) S starši in drugimi družinskimi člani
- c) Z učitelji
- d) S knjižničarjem
- e) Ne pogovarjam se o prebranih knjigah

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	0	0	2	22	4	29	2	17	4	31	5	45	3	38	3	21	3	33	26	27
b)	3	38	7	78	5	36	5	42	4	31	4	36	5	63	5	36	2	22	40	41
c)	3	38	0	0	2	14	4	33	3	23	1	9	0	0	2	14	2	22	17	17
d)	0	0	0	0	1	7	0	0	2	15	0	0	0	0	2	14	1	11	6	6
e)	2	25	0	0	2	14	1	8	0	0	1	9	0	0	2	14	1	11	9	9
Skupaj	8	100	9	100	14	100	12	100	13	100	11	100	8	100	14	100	9	100	98	100

Preglednica 20: Odgovori učencev na vprašanje: S kom se po navadi pogovarjaš o prebrani knjigi?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	0	0	3	38	0	0	2	22	3	30	3	30	2	20	2	18	3	33	18	21
b)	3	33	3	38	3	33	5	56	3	30	3	30	3	30	2	18	1	11	26	31
c)	2	22	0	0	3	33	1	11	1	10	2	20	2	20	3	27	1	11	15	18
d)	0	0	0	0	1	11	0	0	1	10	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
e)	4	44	2	25	2	22	1	11	2	20	2	20	3	30	4	36	4	44	24	28
Skupaj	9	100	8	100	9	100	9	100	10	100	10	100	10	100	11	100	9	100	85	100

Graf 10: Odgovori učenk in učencev na vprašanje: S kom se po navadi pogovarjaš o prebrani knjigi?

Iz preglednic 19 in 20 ter grafa 10 izvemo, da se 41 % učenk in 31 % učencev doma pogovarja o knjigi, ki so jo prebrali, 27 % učenk in 21 % učencev pa se tem pogovarja s prijatelji oz. sošolci, 17 % učenk in 18 % učencev pa z učitelji. Posamezniki se o prebrani knjigi pogovarjajo s knjižničarko in kar 28 % učencev se ne pogovarja z nikomer.

Preglednica 21: Odgovori učenk na vprašanje: Ali te starši spodbujajo k branju in s čim?

Legenda:

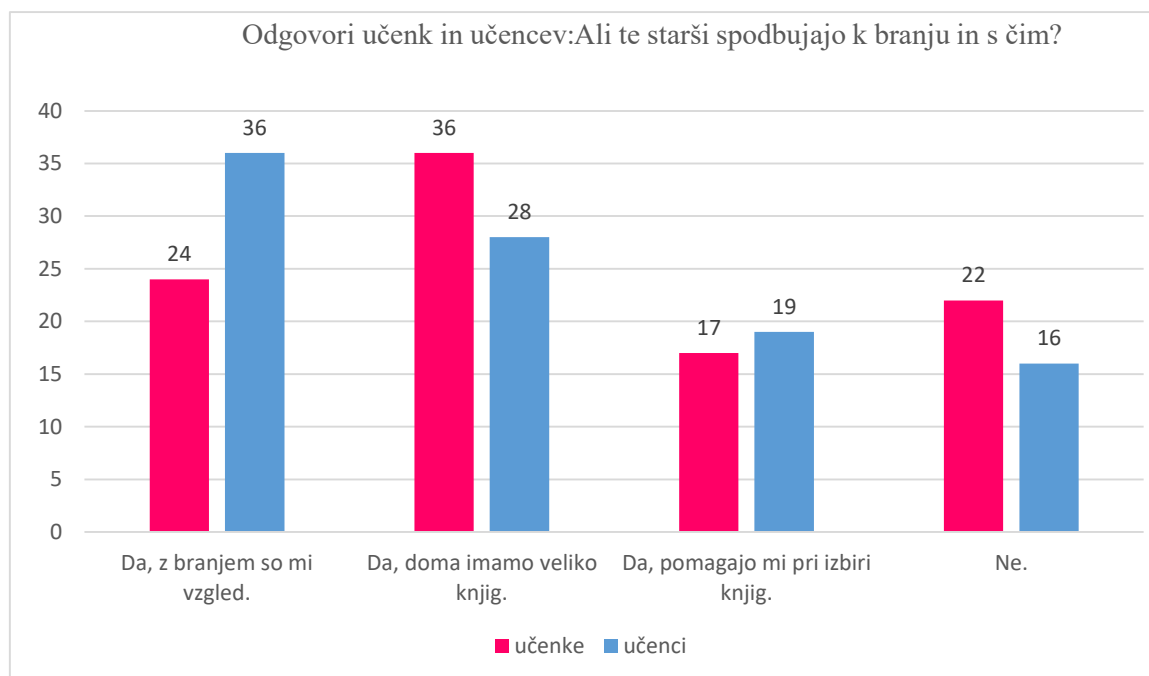
- a) Da, z branjem knjig so mi vzgled.
- b) Da, doma imamo veliko knjig.
- c) Da, pomagajo mi pri izbiri knjig.
- d) Ne.

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	3	38	2	22	4	29	3	25	3	23	5	45	2	25	1	7	1	11	24	24
b)	3	38	5	56	5	36	4	33	4	31	3	27	3	38	6	43	2	22	35	36
c)	1	13	2	22	3	21	5	42	2	15	1	9	0	0	2	14	1	11	17	17
d)	1	13	0	0	2	14	0	0	4	31	2	18	3	38	5	36	5	56	22	22
Skupaj	8	100	9	100	14	100	12	100	13	100	11	100	8	100	14	100	9	100	98	100

Preglednica 22: Odgovori učencev na vprašanje: Ali te starši spodbujajo k branju in s čim?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	4	44	4	50	3	33	3	33	5	50	5	50	2	20	3	27	2	22	31	36
b)	2	22	4	50	2	22	5	56	2	20	4	40	1	10	1	9	3	33	24	28
c)	3	33	0	0	3	33	0	0	2	20	1	10	4	40	3	27	0	0	16	19
d)	0	0	0	0	1	11	1	11	1	10	0	0	3	30	4	36	4	44	14	16
Skupaj	9	100	8	100	9	100	9	100	10	100	10	100	10	100	11	100	9	100	85	100

Graf 11: Odgovori učenk in učencev na vprašanje: Ali te starši spodbujajo k branju in s čim?

Podatki, prikazani v preglednicah 21 in 22 ter grafu 11, nam povedo, da 22 % učenk in 16 % učencev meni, da jih starši pri branju ne spodbujajo.

Ostali so navedli različne spodbude. 36 % učenkam in 28 % učencem so starši z branjem vzgled, 36 % učenk in 28 % učencev pravi, da jih spodbujajo s tem, da imajo doma veliko knjig in 17 % učenkam in 19 % učencem starši pomagajo pri izbiri knjig.

Preglednica 23: Odgovori učenk na vprašanje: Ali meniš, da te šola spodbuja k branju in s čim?

Legenda:

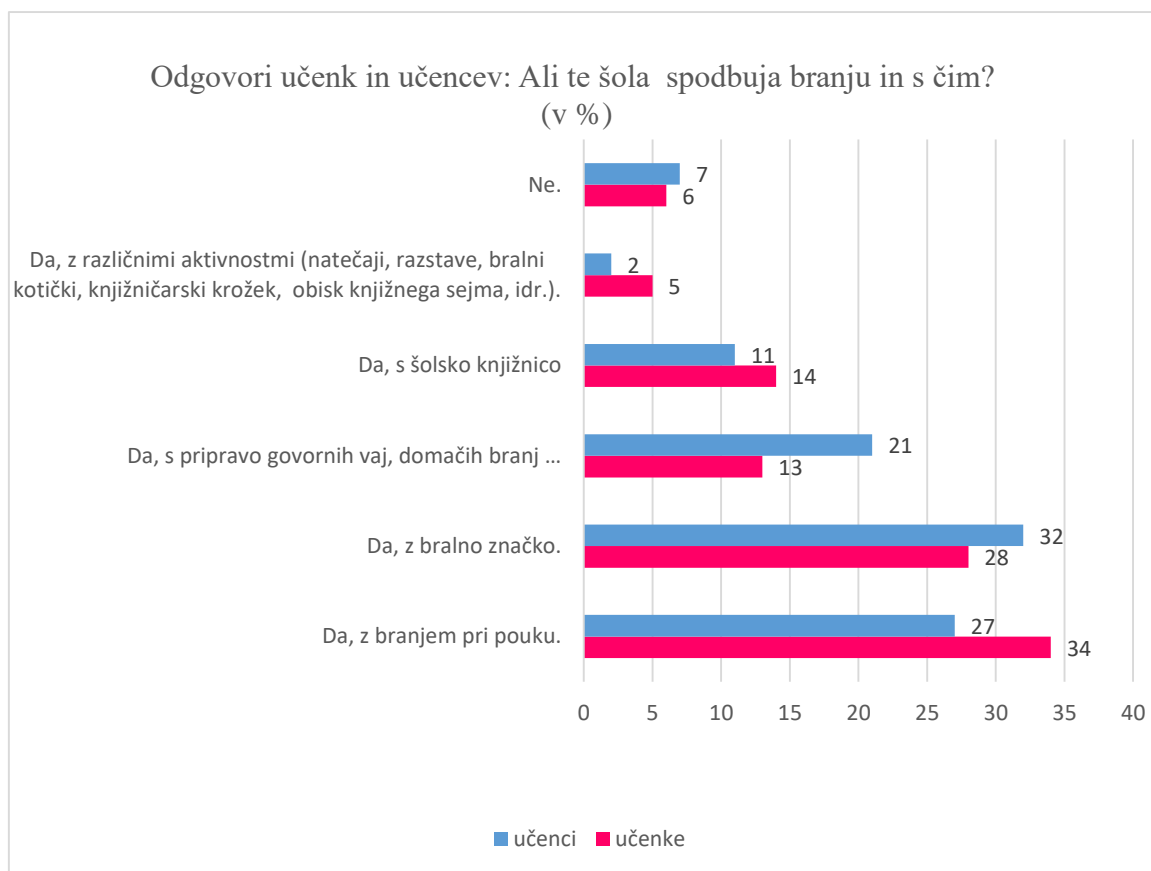
- a) Da, z branjem pri pouku.
- b) Da, z bralno značko.
- c) Da, s pripravo govornih vaj, domačih branj ...
- d) Da, s šolsko knjižnico.
- e) Da, z različnimi aktivnostmi (natečaji, razstave, bralni kotički, knjižničarski krožek, obisk knjižnega sejma, idr.).
- f) Ne.

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	3	38	7	78	6	43	1	8	4	31	4	36	2	25	2	14	4	44	33	34
b)	3	38	1	11	2	14	6	50	3	23	4	36	3	38	4	29	1	11	27	28
c)	0	0	1	11	2	14	2	17	2	15	2	18	0	0	3	21	1	11	13	13
d)	2	25	0	0	2	14	1	8	2	15	1	9	2	25	3	21	1	11	14	14
e)	0	0	0	0	1	7	1	8	1	8	0	0	1	13	1	7	0	0	5	5
f)	0	0	0	0	1	7	1	8	1	8	0	0	0	0	1	7	2	22	6	6
Skupaj	8	100	9	100	14	100	12	100	13	100	11	100	8	100	14	100	9	100	98	100

Preglednica 24: Odgovori učencev na vprašanje: Ali meniš, da te šola spodbuja k branju in s čim?

Razred	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		Skupaj	
	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%	št. odg.	%
a)	3	33	6	75	2	22	2	22	1	10	3	30	0	0	4	36	2	22	23	27
b)	3	33	1	13	3	33	5	56	4	40	3	30	4	40	2	18	2	22	27	32
c)	0	0	1	13	2	22	1	11	2	20	3	30	3	30	4	36	2	22	18	21
d)	2	22	0	0	2	22	1	11	2	20	1	10	0	0	0	0	1	11	9	11
e)	1	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	11	2	2
f)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	3	30	1	9	1	11	6	7
Skupaj	9	100	8	100	9	100	9	100	10	100	10	100	10	100	11	100	9	100	85	100

Graf 12: Odgovori učenk in učencev na vprašanje: Ali meniš, da te šola spodbuja k branju in s čim?

Preglednici 23 in 24 ter graf 12 nam povedo, da 34 % učenk in 27 % učencev meni, da jih šola spodbuja k branju z branjem pri pouku, 28 % učenkam in 32 % učencem pa z bralno značko. Ostale, tj. 13 % učenk in 21 % učencev, spodbuja s pripravo govornih vaj, domačih branj in 14 % učenk in 11 % učencev s šolsko knjižnico. Posameznikom pa so spodbuda različne aktivnosti v šoli, povezane z branjem.

6 % učenk in 7 % učencev pa meni, da jih šola ne spodbuja k branju.

Preglednica 25: Odgovori učenk na vprašanje: Ali poznaš oz. si že prebral/a naslednje knjige?

Knjiga	Poznam		Prebrano	
	Da	Ne	Da	Ne
Stare Grške bajke	45	53	28	70
Brina Brihta	35	63	33	65
Drejček in trije Marsovčki	41	57	39	59
Pika Nogavička	77	21	70	28
Pedenjped	68	30	62	36
Matilda	66	32	66	32
Pod medvedovim dežnikom	55	43	39	59
Košarkar naj bo!	52	46	45	53
Solzice	9	89	9	89
Sovica Oka	68	30	67	31
Muca Copatarica	79	19	79	19

Preglednica 26: Odgovori učencev na vprašanje: Ali poznaš oz. si že prebral/a naslednje knjige?

Knjiga	Poznam		Prebrano	
	Da	Ne	Da	Ne
Stare Grške bajke	35	50	25	60
Brina Brihta	12	73	5	80
Drejček in trije Marsovčki	50	35	22	63
Pika Nogavička	71	14	42	43
Pedenjped	58	27	58	27
Matilda	52	33	26	59
Pod medvedovim dežnikom	48	37	42	43
Košarkar naj bo!	58	27	45	40
Solzice	5	80	3	82
Sovica Oka	61	24	45	40
Muca Copatarica	69	16	58	27

Pri knjižničarki smo dobili podatek, da so našete knjige najbolj brane med mladimi. Zanimalo nas je, katere so med bolj brani tudi med učenkami in učenci naše šole. Na vprašanje je odgovarjalo 98 učenk in 85 učencev. Učenke so prebrale v povprečju 6 knjig (537 knjig : 98), učenci pa 4 (371 knjig : 85).

Ugotovili smo, da je največ učenk prebralo Muco Copatarico (79), Pika Nogavičko (70), Sovico Oka (67), Matildo (66) in Pedenjpeda (62).

Pri učencih pa sta na prvem mestu Muca Copatarica (58) in Pedenjped (58), na drugem Košarkar naj bo! (45) in Sovica Oka (45) ter na tretjem Pika Nogavička (42) in Pod medvedovim dežnikom (42).

Tvoja najljubša knjiga je:

a) učenke:

- 1. razred: Ah ti zobki, Lonec na pike, Zvezdica želja, Pedenjped, Muca Copatarica, Iščemo domek za božično miško;
- 2. razred: Sovica Oka (2), Taca muca, Jasna in Tanja, O živalih, Pika Nogavička, Boni in Muci, Pod medvedovim dežnikom, Sedem kozličkov, Pujsa Pepa;
- 3. razred: Žogica Nogica, Anica (2), Anica in Grozovitež, Mali Princ, Pika Nogavička;
- 4. razred: Lojza in vesolje, Muca Copatarica (2), Sovica Oka, Deček Brin na domačem kolišču, Gromovilca v hudi hosti, Pika Nogavička, Pet prijateljev;
- 5. razred: Harry Potter, Košarkar naj bo!, Grozovilca v hudi hosti, Doktor Proktor, Časovna kad, Matilda (3), Dnevnik nabritega mulca, Lassie se vrača, Lov na pošasti;
- 6. razred: Pet prijateljev(5), Harry Potter;
- 7. razred: Divji labodi, Konča se z nama, Kradljivka knjig, Nabriti mulec, Košarkar naj bo!;
- 8. razred: Košarkar naj bo!, Iskanje Eve, The summer I turned pretty, Koža črnega volčjaka, Kit na plaži, Konča se z nama, Klic divjine, Pika Nogavička;
- 9. razred: Ničeva kraljica, Prevzetnost in pristranost, It ends with us.

b) učenci:

- 1. razred: Frančkova zabava za rojstni dan, Franček, Tik je šel v gozd po drva;
- 2. razred: Sovica Oka (2), Taca muca, Jasna in Tanja, O živalih, Pika Nogavička, Boni in Muci, Pod medvedovim dežnikom, Sedem kozličkov;
- 3. razred: Žogica Nogica, Anica (2), Anica in Grozovitež, Mali Princ, Pika Nogavička
- 4. razred: Lojza in vesolje, Muca Copatarica (2), Deček Brin na domačem kolišču, Pika Nogavička, Pet prijateljev;
- 5. razred: Babica barabica, Košarkar naj bo! (2), Pasji mož, Pet prijateljev (2);
- 6. razred: Pet prijateljev(5), Harry Potter (2);
- 7. razred: Pet prijateljev (2), Nabriti mulec, Košarkar naj bo! (2);
- 8. razred: Kostja Veselko, Nabriti mulc, Robi je car;
- 9. razred: Kratki odgovori na temeljna vprašanja, Harry Potter, Biografija o GR7, Biblija.

Nimam najljubše knjige:

Učenke:	Učenci:
- 1. razred: 3	- 1. razred: 6
- 2. razred: 0	- 2. razred: 0
- 3. razred: 3	- 3. razred: 3
- 4. razred: 1	- 4. razred: 3
- 5. razred: 4	- 5. razred: 4
- 6. razred: 4	- 6. razred: 3
- 7. razred: 3	- 7. razred: 3
- 8. razred: 6	- 8. razred: 8
- 9. razred: 6	- 9. razred: 6

Učenke in učenci imajo najrazličnejše najljubše knjige. Naslovi, ki se pogosteje pojavljajo so Pika Nogavička, Košarkar naj bo!, Pet prijateljev in Harry Potter.

30 učenk in 36 učencev nima najljubše knjige, nekaj jih je na anketo dopisalo, da so vse knjige dobre ali najboljše.

Tvoj najljubši pisatelj je:

a) učenke:

- 1. razred: /
- 2. razred: /
- 3. razred: Desa Muck, Anja Štefan (4), Ela Peroci;
- 4. razred: Astrid Lindgren, Anja Štefan (2), Desa Muck;
- 5. razred: Jo Nesbo, Desa Muck (2);
- 6. razred: H. C. Andersen (2);
- 7. razred: H. C. Andersen;
- 8. razred: Jenny Han, Christopher Paolini, J. K. Rowling;
- 9. razred: Holly Black, Jane Austin, Coolen Hover.

b) učenci:

- 1. razred: /
- 2. razred: /
- 3. razred: Anja Štefan, Andrej Rozman Roza, France Prešeren (3);
- 4. razred: France Prešeren, Dav Pikler, Andrej Rozman Roza;
- 5. razred: Ronald Dahl, Dolh Pilher, Enid Blyton;
- 6. razred: H. C. Andersen (4), Primož Suhadolčan, Jeff Kiney, Niko Grafenauer;
- 7. razred: /
- 8. razred: Anton Tomaž Linhart, Andrej Rozman Roza;
- 9. razred: Stephen Hawking, J. K. Rowling.

Nimam najljubšega pisatelja:

Učenke:	Učenci:
- 1. razred: 8	- 1. razred: 9
- 2. razred: 9	- 2. razred: 8
- 3. razred: 3	- 3. razred: 5
- 4. razred: 5	- 4. razred: 6
- 5. razred: 7	- 5. razred: 7
- 6. razred: 6	- 6. razred: 2
- 7. razred: 9	- 7. razred: 10
- 8. razred: 4	- 8. razred: 9
- 9. razred: 6	- 9. razred: 7

Iz odgovorov učenk in učencev je razvidno, da spadajo med najljubše pisatelje Anja Štefan (7), H. C. Andersen (7), Desa Muck (4) in Andrej Rozman Roza (3).

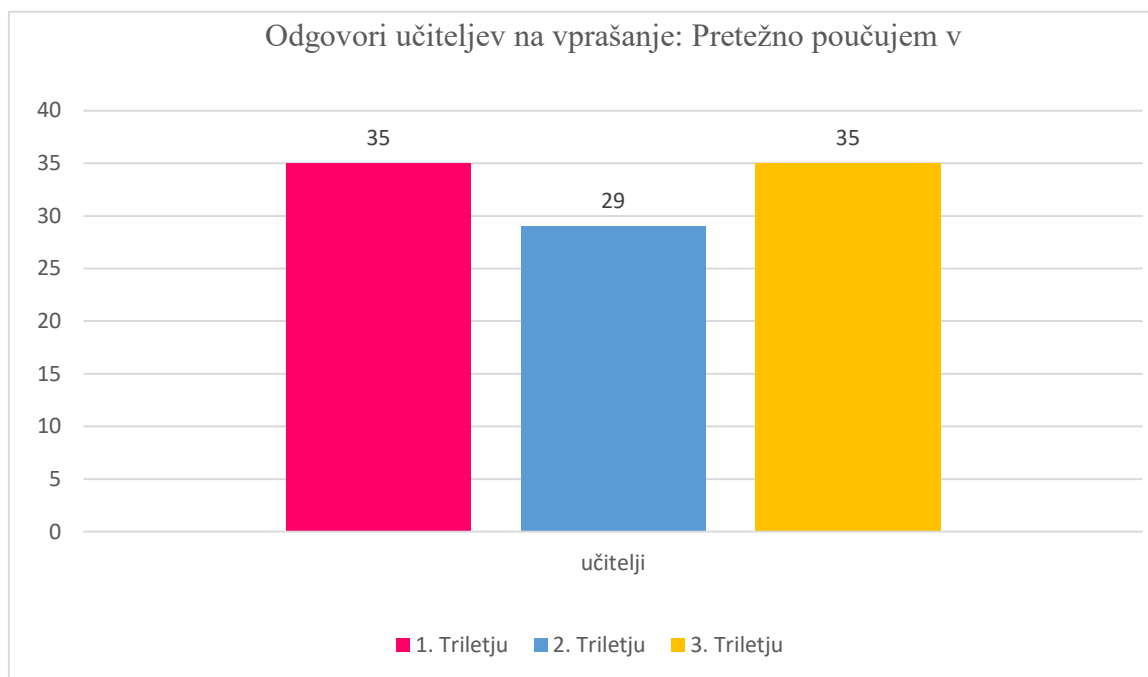
Veliko učenk in učencev nima najljubšega pisatelja oz. se ne spomni imena pisatelja, kar so zapisali na anketo.

Analiza anketnega vprašalnika za učitelje

Preglednica 27: Odgovori učiteljev na vprašanje: Pretežno poučujem v:

	1. Triletje		2. Triletje		3. Triletje		Skupaj	
	Št. odg.	%	Št. odg.	%	Št. odg.	%	Št. odg.	%
Št. odg.	11	35	9	29	11	35	31	100

Graf 13: Odgovori učiteljev na vprašanje: Pretežno poučujem v:

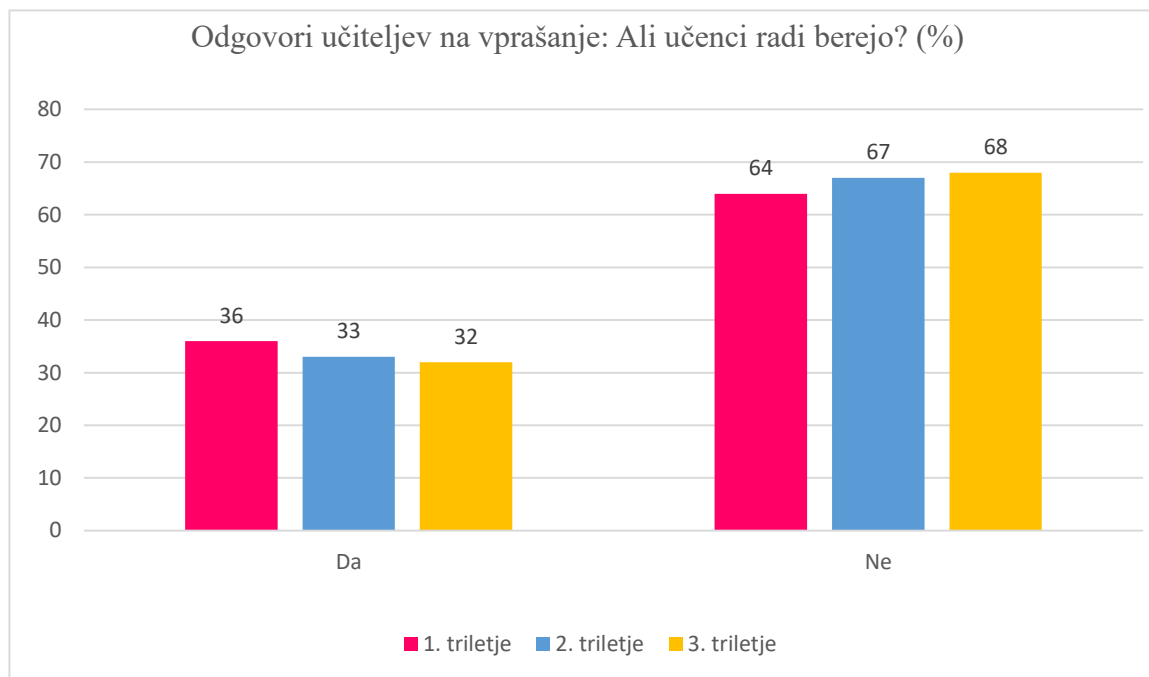

Preglednica 27 in graf 13 nam povesta, da 35 % anketiranih učiteljev pretežno poučuje v prvem triletju, 29 % v drugem triletju in 35 % v tretjem triletju.

Preglednica 28: Odgovori učiteljev na vprašanje: Ali učenci radi berejo?

	1. Triletje		2. Triletje		3. Triletje		Skupaj	
	Št. odg.	%	Št. odg.	%	Št. odg.	%	Št. odg.	%
Da	4	36	3	33	3	27	10	32
Ne	7	64	6	67	8	73	21	68
Skupaj	11	100	9	100	11	100	31	100

Graf 14: Odgovori učiteljev na vprašanje: Ali učenci radi berejo?

Iz preglednice 28 ter grafa 14 je razvidno, da dve tretjini učiteljev meni, da učenci ne berejo radi.

Le 36 % učiteljev 1. triletja, 33 % 2. triletja in 32 % 3. triletja meni, da učenci radi berejo.

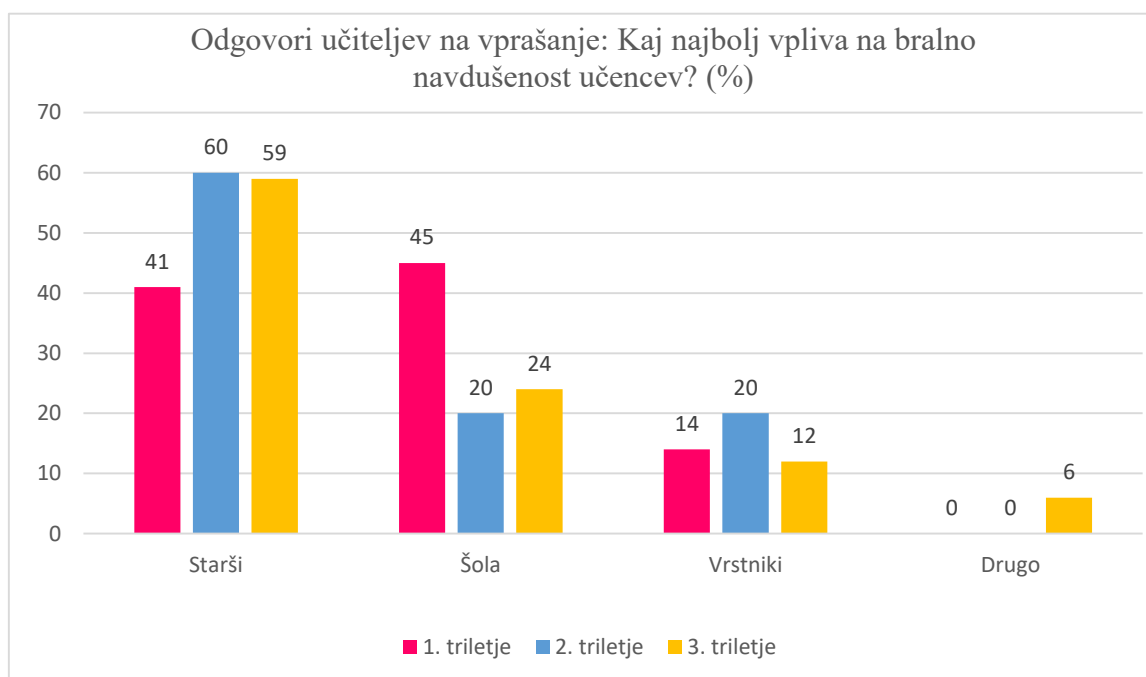

Preglednica 29: Odgovori učiteljev na vprašanje: Kaj najbolj vpliva na bralno navdušenost učencev ? (možnih več odgovorov)

	1. triletje		2. triletje		3. triletje		skupaj	
	Št. odg.	%	Št. odg.	%	Št. odg.	%	Št. odg.	%
Starši	9	41	6	60	10	59	25	51
Šola	10	45	2	20	4	24	16	33
Vrstniki	3	14	2	20	2	12	7	14
Drugo	0	0	0	0	1	6	1	2
Skupaj	22	100	10	100	17	100	49	100

Nekateri učitelji so izbrali več odgovorov.

Graf 15: Odgovori učiteljev na vprašanje: Kaj najbolj vpliva na bralno navdušenost učencev?

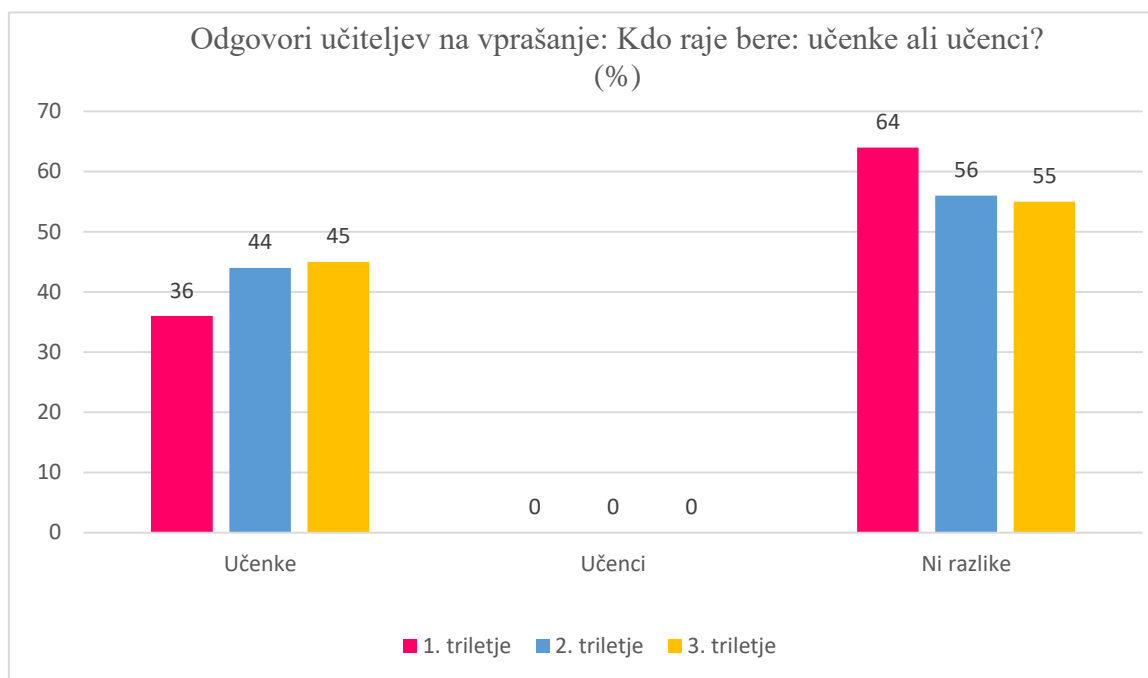

Odgovori učiteljev, prikazani v preglednici 30 in grafu 15, so nam pokazali, da 51 % učiteljev meni, da na bralno navdušenost učencev najbolj vplivajo starši, 33 % jih meni, da šola in 14 %, da vrstniki.

Preglednica 30: Odgovori učiteljev na vprašanje: Kdo raje bere; učenke ali učenci?

Triletje	1. triletje		2. triletje		3. triletje		skupaj	
	Št. odg.	%	Št. odg.	%	Št. odg.	%	Št. odg.	Št. odg.
Učenke	4	36	4	44	6	55	14	45
Učenci	0	0	0	0	0	0	0	0
Ni razlike	7	64	5	56	5	45	17	55
Skupaj	11	100	9	100	11	100	31	100

Graf 16: Odgovori učiteljev na vprašanje: Kdo raje bere učenke ali učenci?

55 % učiteljev meni, da med spoloma ni razlike. Tako jih meni 64 % v prvem triletju, 56 % v drugem triletju in 55 % v tretjem triletju.

45 % se jih je opredelilo, da učenke raje berejo. Tako meni 36 % učiteljev prvega triletja, 44 % drugega in 45 % tretjega triletja.

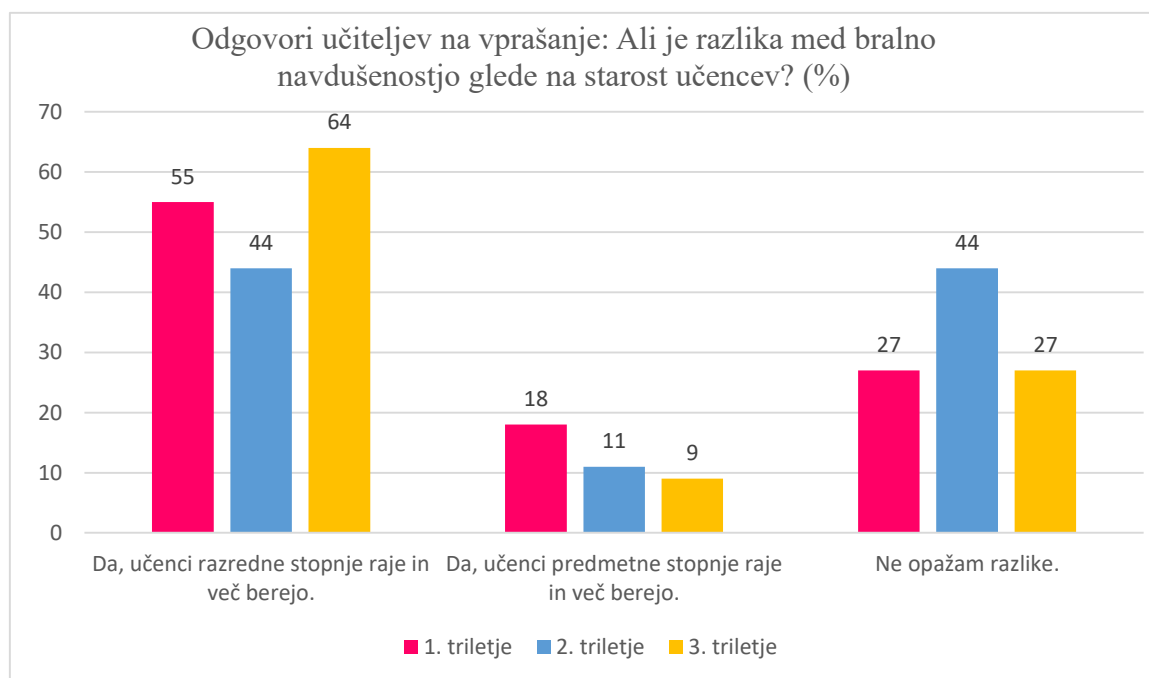
Nihče od anketiranih učiteljev ne meni, da učenci raje berejo kot učenke.

Podatki so prikazani v preglednici 30 in grafu 16.

Preglednica 31: Odgovori učiteljev na vprašanje: Ali je razlika med bralno navdušenostjo glede na starost učencev?

	1. triletje		2. triletje		3. triletje		skupaj	
	Št. odg.	%	Št. odg.	%	Št. odg.	%	Št. odg.	Št. odg.
Da, učenci razredne stopnje raje in več berejo.	6	55	4	44	7	64	17	55
Da, učenci predmetne stopnje raje in več berejo.	2	18	1	11	1	9	4	13
Ne opažam razlike.	3	27	4	44	3	27	10	32
Skupaj	11	100	9	100	11	100	31	100

Graf 17: Odgovori učiteljev na vprašanje: Ali je razlika med bralno navdušenostjo glede na starost učencev?

Iz podatkov v preglednici 31 in grafu 17, je razvidno, da 55 % učiteljev meni, da učenci razredne stopnje raje in več berejo. Tako meni kar 64 % učiteljev tretjega triletja, 55 % prvega in 44 % drugega triletja.

32 % učiteljev meni, da ni razlike med bralno navdušenostjo glede na starost učencev. Takšno je mnenje 44 % učiteljev drugega in 27 % prvega in tretjega triletja.

Le 13 % učiteljev meni, da učenci predmetne stopnje raje in več berejo. Največ jih tako meni iz prvega triletja, tj. 18 % učiteljev.

INTERVJUJI

Intervju s šolsko knjižničarko Tinkaro Kerin

Smo Taai, Lovro in Teodor, učenci 6. razreda. Odločili smo se za raziskovalno nalogo o bralnih navadah učencev in učenk naše šole. Ker potrebujemo podatke, vas prosimo, da odgovorite na sledeča vprašanja.

Legenda:

V: vprašanje

O: odgovor

V 1: Koliko let že delate v knjižnici naše šole?

O 1: V naši šolski knjižnici delam že skoraj pet let.

V 2: Kakšno je vaše mnenje o šolski knjižnici?

O 2: Menim, da je šolska knjižnica srce šole.

V 3: Kakšna bi bila po vašem mnenju idealna šolska knjižnica?

O 3: Idealno bi bilo, da bi bila vpeta v vsako uro pouka. Po mojem mnenju je podpora vsakemu predmetu. Zaželeno bi bilo, da vzbudi željo po raziskovanju in da poteši tiste trenutke, ko lahko iz žalosti, strahu in jeze zatavamo v nek idealen prostor. Naj spodbudi domišljjski svet, ki naj vas vedno spremlja.

V 4: Ali je naša knjižnica pogosto obiskana?

O 4: Naša knjižnica je obiskana vsak dan, nekateri pridni bralci pridejo tudi večkrat na dan.

V 5: Ali si učenci poleg knjig za domače branje ali bralno značko pogosto izposodijo še kakšno drugo knjigo?

O 5: Poleg knjig za domače branje in bralno značko, si učenci izposojajo tudi druge knjige.

V 6: Ali pogosto svetujete učencem glede izbire knjig ali raje sami izbirajo?

O 6: Seveda, jaz si želim vsem svetovati. Zato, ker sem mnenja, da boš raje bral o tematiki, ki te zanima. Nekateri bralci pa imajo izrecno željo, vedo kaj potrebujejo, kaj bi še brali in tisti so »zverzirani« in v naši knjižnici točno vedo, kje je kakšno gradivo.

V 7: Kako pogosto učenci potrebujejo pomoč v knjižnici?

O 7: Odvisno od posameznika. Nekateri vedno potrebujejo nasvet ali pomoč pri izbiri knjige, drugi so raje samostojni.

V 8: Ali knjižnico pogosteje obiskujejo učenci s predmetne ali razredne stopnje?

O 8: Pogosteje jo obiskujejo učenci razredne stopnje. In sicer zakaj? Zato, ker imamo tedensko organizirano izposajo. Učenci predmetne stopnje pridejo, ko želijo ali ko kaj potrebujejo.

V 9: Kateri žanr knjig učenci najraje izbirajo?

O 9: Trenutno so najbolj popularni seveda stripi. Ja, zelo pogosti so stripi, pa tudi revije.

V 10: Kakšni bralci so učenci naše šole?

O 10: Vsak posameznik je svoj bralec; nekateri berejo počasneje, nekateri hitreje, nekateri zelo poglobljeno, nekateri zelo površno. Vsem pa bi želela predstaviti to, da nas lahko branje spremlja vsak trenutek. Nekateri že zjutraj, ko se pripeljejo z LPP in morajo prebrati katera številka je prava ali moramo prebrati uro. Vse to je zavedanje, kaj branje sploh predstavlja.

V 11: Kaj delate, kot knjižničarka, da bi učenci več brali?

O 11: Da bi učenci več brali se trudim na več načinov. Tako z motivacijskimi kvizi, nagradami, s približevanjem resničnostnega sveta v knjigah kot tudi uresničenih željah ob branju.

V 12: Katere aktivnosti potekajo na šoli, da bi učencem približali knjige?

O 12: Zelo veliko se ukvarjamo z razno raznimi aktivnostmi, bralnimi projekti, seveda bralni maratoni idr. Zelo sem vesela, da ste sprejeli bralni maraton kot svojega in da se izvaja vsako leto.

V 13: Kaj menite, zakaj nekateri učenci ne berejo radi?

O 13: Učenci večkrat povezujejo branje z učenjem, ki mora se zgoditi vsak dan in tisti, ki nimajo delovnih navad, da bi se učili vsakodnevno, imajo branje za zelo težaško delo.

V 14: Ali imamo kakšen rekord v knjižnici? Npr.: glede števila prebranih knjig ali najpogosteje prebrane knjige ali ...?

O 14: Najbolj pogosto prebrane knjige so knjige za domače branje tako, da kakšnega posebnega rekorda v knjižnici nimamo. Imamo pa posebnost, v našo knjižnico vključujemo tudi knjižnico za ukrajinske otroke in gradiva v drugih jezikih.

V 15: Katera misel povezana z branjem vam je všeč?

O 15: Branje je zelo škodljivo za neznanje. To si je treba kar dobro zapomniti, tako da upam, da boste segali po knjigah, ki vas zanimajo, ki jih boste z lahkoto brali, zato ker je branje lahko samo dobro za vse.

Hvala za sodelovanje!

RAZPRAVA

Z našo raziskovalno nalogo smo hoteli ugotoviti, ali učenci radi berejo in kaj.

S pomočjo anketnega vprašalnika za učenke, učence in učitelje, intervjuja s šolsko knjižničarko in podatkov v literaturi smo ugotovili, da je branje pomembno za vsakodnevne dejavnosti, za učno uspešnost v šoli, za razvoj besedišča in sposobnost komunikacije z drugimi, izboljšanje pozornosti, spoznavanja samega sebe, drugih in sveta, spodbujanje domišljije in spomina idr. Otroci se že zgodaj pripravijo na učenje branja. Največjo vlogo pri tem imajo njihovi starši, nato sorodniki, šola in okolje.

Zastavili smo si 8 hipotez, ki jih bomo ovrgli ali potrdili.

Hipoteza 1, da učenke in učenci radi berejo, **je potrjena**.

Tako je odgovorilo kar 62 % učencev in 76 % učenk. To pomeni, da večina rada bere. Zanimivo je, da se učitelji s tem ne strinjajo, saj jih kar 68 % meni, da učenke in učenci ne berejo radi. Menimo, da gre tukaj za vtis, ki ga naredijo učenci pri pouku, saj nekaterim branje učne snovi in predpisanih knjig za domače branje idr. ni zanimivo. Učenke in učenci raje posežejo po stripih, pravljicah, kriminalkah oz. detektivkah, knjigah o živalih, fantastičnih zgodbah, ljubezenskih zgodbah idr. Poleg tega je približno tretjina učenk in učencev odgovorila, da bere vsak dan ali vsaj enkrat na teden.

Hipoteza 2, da učenke raje berejo kot učenci, **je potrjena**.

Iz odgovorov učenk in učencev na vprašanje ali radi berejo, je 14 % učenk več odgovorilo, da rade berejo. Sicer 55 % učiteljev meni, da ni razlike v ljubezni do branja glede na spol, vendar jih 45 % meni, da učenke raje berejo kot učenci. Niti en učitelj pa ne meni, da učenci raje berejo kot učenke.

Hipoteza 3, da starejše učenke in učenci raje berejo kot mlajši, **ni potrjena**.

Iz odgovorov učencev je razvidno, da se število učenk in učencev, ki ne berejo radi, s starostjo povečuje in število opravljenih bralnih značk s starostjo znižuje. Prav tako, več kot polovica učiteljev tj. 55 % meni, da učenci razredne stopnje berejo raje in več.

Tudi knjižničarka je v intervjuju potrdila, da knjižnico pogosteje obiskujejo učenci razredne stopnje, kar sicer pripisuje drugačni organizaciji izposoje knjig za učence.

Hipoteza 4, da so stripi najbolj brane knjige, **ni potrjena**.

Predvidevali smo, da so stripi najbolj brane knjige, saj so stripi kratki in zabavni, v njih ni veliko besedila in tudi če je strip debel ga lahko zaradi malo besedila in več slik preberemo hitro.

Kljub temu so se stripi po priljubljenosti uvrstili na drugo mesto s 19 % pri učenkah in 28 % pri učencih.

Hipoteza 5, da učenci najraje berejo knjige o športu, učenke pa kriminalke oz. detektivke, **ni potrjena**.

Odgovori učenk in učencev na vprašanje *Kakšno prozo radi berejo* so pokazali, da učenci najraje berejo knjige o živalih in naravi, učenke pa pravljice. Na drugem mestu so kriminalke in detektivke.

Hipoteza 6, da večina učenk in učencev opravi vsaj eno bralno značko **je potrjena**.

Da opravi vsaj eno bralno značko, je potrdilo 69 % učenk in 53 % učencev. Večina opravi redno bralno značko, v manjšem deležu pa tudi Eko bralno značko, angleško, nemško in špansko bralno značko.

Hipoteza 7, da starši vplivajo na bralne navade učenk in učencev, **je potrjena**.

Le 22 % učenk in 14 % učencev se je opredelilo, da jih starši ne spodbujajo k branju. Ostali vidijo spodbude staršev in menijo, da so jim starši vzgled z branjem knjig, da imajo doma okolje kjer je veliko knjig in da jim svetujejo pri njihovi izbiri.

Tudi polovica učiteljev meni, da so starši tisti, ki najbolj vplivajo na bralno navdušenost učencev.

Prav tako smo v literaturi zasledili kako pomembno je dobra predpriprava na branje, ki jo izvajajo z otrokom starši že v zgodnjem otroštvu ter samo učenje branja, da bi otrok postal bralno pismen.

Hipoteza 8, da šola spodbuja bralno kulturo pri učencih, **je potrjena**.

Manj kot desetina učenk in učencev meni, da jih šola ne spodbuja k branju, tj. 6 % učenk in 7 % učencev. Ostali vidijo spodbujanje k branju predvsem pri branju pri pouku in bralni znački. Kot spodbudo prepoznajo še pripravo govornih nastopov, domačih branj, šolsko knjižnico in razne organizirane aktivnosti.

Menimo, da k spodbujanju veselja do branja veliko pripomore tudi šolska knjižnica. Dobri desetini učenk in učencev knjižničarka pomaga in svetuje pri izbiri knjig, posamezniki pa se o prebrani knjigi z njo tudi pogovarjajo. 11 % učenk in 15 % učencev tudi pravi, da jim učitelji pomagajo pri izbiri knjig in da se z njimi pogovarjajo o prebranih knjigah.

Kar tretjina anketiranih učiteljev meni, da na bralno navdušenost učencev najbolj vpliva šola.

ZAKLJUČEK

Z raziskovalno nalogo smo ugotovili, kako je z bralnimi navadami med učenkami in učenci na Osnovni šoli Martina Krpana in kaj nanje vpliva. Iz literature smo razbrali, da je branje pomembna veščina, ki nas spremlja pri osebnem razvoju in v vseh dejavnostih v življenju.

Večino hipotez smo potrdili, vendar so nas nekatere ugotovitve presenetile. Več kot polovica učenk in učencev sicer trdi, da radi berejo, vendar učitelji tega ne vidijo tako. Sprašujemo se ali gre za medgeneracijsko nerazumevanje. Mislimo, da so razhajanja v odgovorih, ker učenci radi berejo knjige po svojem izboru, knjig za šolo pa ne. Le-te so pogosto knjige z več stranmi in za nekatere z dolgočasno vsebino, ki jo pogosto niti ne razumejo ali pa v njih ne zbudi domišljije. Seveda pa temu nasprotuje ugotovitev, da stripi niso najbolj brano čtivo, kljub temu, da so kratki in zabavni, ni veliko besedila, k razumevanju pa pripomorejo že slike v stripih. Mogoče je potrditev naše trditve, da se 40 % učenk in učencev sami odločajo za izbiro knjig in le približno desetini se zdi, da je svetovanje knjižničarke ali učiteljev pri izbiri knjig potrebno. Mogoče je vsega spodbujanja k branju, torej branja pri pouku, za bralne značke, priprava govornih nastopov, domačih branj idr. preveč. Torej preveč aktivnosti, vezanih na branje. Sodobna tehnologija omogoča še marsikaj drugega.

Zastavilo se nam je novo raziskovalno vprašanje in sicer kako učenke in učenci berejo. Ali berejo pozorno ali pa samo preletijo tekst na hitro? Ali obvladajo samo tehniko branja ali pa jih slaba tehnika ovira in jim povzroča težave in s tem nezadovoljstvo? Temu kar nam ni v veselje se večinoma radi izogibamo. Nekaj učenk in učencev se je sicer opredelilo, da radi berejo, ker jim je to v sprostitev in veselje in predvidevamo, da se ti res prepustijo branju. Kaj pa ostali? Če samo preletijo tekst, ni pravega bralnega razumevanja in niti možnosti, da bi jim bilo prebrano v veselje.

Ugotovili smo, da se s starostjo učencev zmanjšuje želja po branju. Sprašujemo se, ali so vzroki za to druga interesna področja otrok, splet in družabna omrežja ali šibke bralne navade.

Z raziskavo smo želeli ugotoviti tudi ali so pri branju razlike med spoloma. Ugotovili smo, da večji delež učenk sicer rado bere in da skoraj polovica učiteljev meni, da učenke berejo več kot učenci. Pa vendar med samimi vprašanji o izbiri knjig, pogostosti branja, o vzrokih za branje in na druga raziskovalna vprašanja ni bistvenih razlik med spoloma. Zakaj torej tako mnenje? Se odgovor skriva v karakternih lastnostih učenk, ki znajo biti bolj prilagodljive in so pogosto verbalno spretnejše od učencev ali so interesna področja učencev dejansko drugačna?

Ugotovili smo, da so starši glavni pri spodbujanju in razvijanju bralnih navad pri otrocih. Iz literature je razvidno, da je domače okolje tisto, ki pripravi otroka do tega, da vzljubi branje. Kasneje se temu procesu pridruži še šola, ki je kraj, ki spodbuja branje in razvijanje lastnosti dobrega bralca in bralne pismenosti. To so pokazali tudi odgovori učiteljev. Učitelji v prvem triletju so na prvo mesto pri vplivu na bralno navdušenost učencev postavili šolo. Menimo, da je to tako zato, ker je prvo triletno obdobje, ko se učenke in učenci opismenjujejo in razvijajo bralne navade in je temu posvečen velik del pouka.

Vemo, da branje ostaja pomembno za posameznika. Ne glede na način življenja in interese, bo vedno ena od veščin, ki bo vplivala na vse dele našega življenja. In zato je zanimiva misel, ki jo je povedala knjižničarka: Branje je zelo škodljivo za neznanje.

LITERATURA

1. Center Motus: Branje – kaj sploh je in kako poteka razvoj branja
URL: <https://www.center-motus.si/branje-kaj-je-in-razvoj-branja/>
Pridobljeno: 23. 11. 2023
2. Unicef: Branje z otrokom
URL: <https://unicef.si/branje-z-otrokom/>
Pridobljeno: 5. 12. 2023
3. Metropolitan: 10 razlogov, zakaj je za vas dobro, da berete knjige!
URL: <https://govorise.metropolitan.si/zanimivosti/10-razlogov-zakaj-je-za-vas-dobro-da-berete-knjige/>
Pridobljeno: 5. 12. 2023
4. NIJZ; Življenjski slog: Spodbujanje branja – Zakaj je branje tako zelo pomembno?
URL: <https://nijz.si/zivljenjski-slog/spodbujanje-branja-zakaj-je-branje-tako-zelo-pomembno/>
Pridobljeno: 7. 12. 2023

PRILOGE:

1. Anketa za učence: Kdo rad bere?
2. Anketa za učitelje: Kdo rad bere?
3. Vprašanja za intervju s šolsko knjižničarko

Anketa za učence: Kdo rad bere?

Smo Taai, Lovro in Teodor, učenci 6. razreda. Odločili smo se za raziskovalno nalogo o branju učencev in učenk naše šole. Ker potrebujemo podatke, te prosimo, da odgovoriš na sledeča vprašanja. Anketa je anonimna.

NAVODILO: Obkroži ali napiši ustrezen odgovor.

RAZRED: 1.   2.   3.   4.   5.   6.   7.   8.   9

SPOL   a) moški   b) ženski

1. Ali rad/a bereš?	Da	Ne
2. Kaj rad/a bereš?		
a) Poezijo		
b) Prozo:		
➤ Pravljice		
➤ Kriminalke/ detektivke		
➤ Zgodovinske knjige		
➤ Ljubezenske zgodbe		
➤ Pravljice		
➤ Fantastične zgodbe		
➤ Knjige o športu		
➤ Knjige o naravi, živalih ...		
c) Stripe		
d) Revije		
e) E knjige		
f) Drugo: _____		
3. Kako pogosto bereš?		
a) Vsak dan		
b) Vsaj enkrat na teden		
c) Večkrat na leto		
d) Nikoli		
4. Koliko knjig prebereš?		
a) Do 5 na leto (kar je obvezno za šolo)		
b) Do 10 na leto		
c) Več kot 10 na leto		
5. Ali sodeluješ v kateri od bralnih značk?	Da	Ne

6. Če sodeluješ v bralnih značkah, katere si opravil/a v lanskem šolskem letu?
- Bralna značka
  - Eko bralna značka
  - Angleška bralna značka
  - Nemška bralna značka
  - Španska bralna značka
7. Zakaj najpogosteje bereš?
- Iz radovednosti
  - Ker si tako zapolnim prosti čas
  - Ker mi je to v veselje/ sprostitev
  - Da se kaj naučim
  - Ker moram brati za šolo
  - Ker me starši silijo
  - Drugo: _____
8. Kdo ti pomaga in svetuje, ko izbiraš katero knjigo boš prebral?
- Knjige izberem sam
  - Sošolci/ prijatelji
  - Starši
  - Učitelji
  - Knjižničarji
  - Informacije iščem po spletu
  - Drugo: _____
9. S kom se po navadi pogovarjaš o prebrani knjigi?
- S prijatelji/ sošolci
  - S starši in drugimi družinskimi člani
  - Z učitelji
  - S knjižničarjem
  - Ne pogovarjam se o prebranih knjigah
10. Ali te starši spodbujajo k branju in s čim?
- Da, z branjem knjig so mi vzgled.
  - Da, doma imamo veliko knjig.
  - Da, pomagajo mi pri izbiri knjig.
  - Ne.
11. Ali meniš, da te šola spodbuja k branju in s čim?
- Da, z branjem pri pouku.
  - Da, z bralno značko.
  - Da, s pripravo govornih vaj, domačih branj ...
  - Da, s šolsko knjižnico.
  - Da, z različnimi aktivnostmi (natečaji, razstave, bralni kotički, knjižničarski krožek, obisk knjižnega sejma, idr.).
  - Ne.

12. Ali poznaš oz. si že prebral/a naslednje knjige?

Knjiga	Poznam		Prebrano	
	DA	NE	DA	NE
Stare Grške bajke				
Brina Brihta				
Drejček in trije Marsovčki				
Pika Nogavička				
Pedenjped				
Matilda				
Pod medvedovim dežnikom				
Košarkar naj bo!				
Solzice				
Sovica Oka				
Muca Copatarica				

13. a) Tvoja najljubša knjiga je _____
b) Nimam najljubše knjige.

14. a) Tvoj najljubši pisatelj je: _____
b) Nimam najljubšega pisatelja.

HVALA ZA SODELOVANJE!

Anketa za učitelje: Kdo rad bere?

Smo Lovro, Taai in Teodor, učenci 6. razreda. V tem šolskem letu delamo raziskovalno nalogo o bralnih navadah učencev na OŠ Martina Krpana. Za našo raziskavo potrebujemo še nekaj podatkov, zato vas prosimo, da odgovorite na naslednja vprašanja.

1. Pretežno poučujem v:
  - a) 1. Triletju
  - b) 2. Triletju
  - c) 3. Triletju

2. Ali učenci radi berejo?
  - a) Da
  - b) Ne

3. Kaj najbolj vpliva na bralno navdušenost učencev? (Možnih je več odgovorov.)
  - a) Starši
  - b) Šola
  - c) Vrstniki
  - d) Drugo: _____

4. Kdo raje bere: učenke ali učenci?
  - a) Učenke
  - b) Učenci
  - c) Ni razlike

5. Ali je razlika med bralno navdušenostjo glede na starost učencev?
  - a) Da, učenci razredne stopnje raje in več berejo.
  - b) Da, učenci predmetne stopnje raje in več berejo.
  - c) Ne opažam razlike.

HVALA ZA SODELOVANJE!

Vprašanja za intervju s šolsko knjižničarko

Legenda:

V: vprašanje

V 1: Koliko let že delate v knjižnici naše šole?

V 2: Kakšno je vaše mnenje o šolski knjižnici?

V 3: Kakšna bi bila po vašem mnenju idealna šolska knjižnica?

V 4: Ali je naša knjižnica pogosto obiskana?

V 5: Ali si učenci poleg knjig za domače branje ali bralno značko pogosto izposodijo še

V 6: Ali pogosto svetujete učencem glede izbire knjig ali raje sami izbirajo?

V 7: Kako pogosto učenci potrebujejo pomoč v knjižnici?

V 8: Ali knjižnico pogosteje obiskujejo učenci s predmetne ali razredne stopnje?

V 9: Kateri žanr knjig učenci najraje izbirajo?

V 10: Kakšni bralci so učenci naše šole?

V 11: Kaj delate, kot knjižničarka, da bi učenci več brali?

V 12: Katere aktivnosti potekajo na šoli, da bi učencem približali knjige?

V 13: Kaj menite, zakaj nekateri učenci ne berejo radi?

V 14: Ali imamo kakšen rekord v knjižnici? Npr.: glede števila prebranih knjig ali najpogosteje prebrane knjige ali...?

V 15: Katera misel povezana z branjem vam je všeč?